

STAN POGODY
Dzisiaj będzie pogoda słoneczna, lecz bardzo zimno, temperatura najwyższa w dzień około 16-18 stopni, w nocy około 0. Wiatry południowo-zachodnie o sile 10-18 mil na godzinę.
W środę będzie częściowo pochmurnie, zimno w dalszym ciągu, temperatura najwyższa w dzień — około 20 stopni.
Wschód słońca o godzinie 7:18 rano, zachód o godzinie 4:34 popołudniu.

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908

AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

KALENDARZYK
Dziś — wtorek, dnia 5go stycznia — Emiliana, Edwarda, Telesfora.
Jutro — środa, dnia 6go stycznia — Trzech Króli.
Pojutrze — czwartek, dnia 7go stycznia, — Lucjana, Juliana.

No. 3 Rok (Vol.) LXIII

CHICAGO, ILL., WTOREK, 5-GO STYCZNIA, (JANUARY), 1971

Telephone BRunswick 8-8700 15c

GIEREK I JAROSZEWICZ W MOSKWIE

Spadek Bezrobocia i Inflacji

Z Dnia

—PAMIĘTNIKI
—CHRUSZCZOWA

Postulujemy co Chruszczow mówi o kryzysie kubańskim. "Do punktu kulminacyjnego doszło po pięciu czy sześciu dniach (od wykrycia sowieckich rakiet na Kubie przez amerykański wywiad), gdy nasz ambasador w Washingtonie Anatoli Dobrynin donosił, że brat Prezydenta Robert Kennedy złożył mu nieoficjalną wizytę... Robert Kennedy wyglądał całkowicie wyczerpany (donosił amb. Dobrynin). Po jego twarzy i oczach można było poznać, że nie spał kilka dni. Przyznał to sam, mówiąc, że sześć dni nie był w domu."

"Prezydent jest w bardzo trudnym położeniu, powiedział Robert Kennedy i nie wie jak wybrnąć z sytuacji. Jesteśmy pod bardzo silnym naciskiem kół wojskowych, które chcą uderzyć na Kubę... Prezydent prosi (implores) przew. Chruszczowa by wziął pod uwagę osłabienie amerykańskiego systemu politycznego. Mimo, że Prezydent jest przeciwny wojnie z Kubą, może dojść do nieodwracalnych wydarzeń, sprzecznych z jego wolą. Dlatego Prezydent apeluje bezpośrednio do przew. Chruszczowa o pomoc w zlikwidowaniu tego konfliktu. Jeżeli obecna sytuacja będzie się przedłużać, Prezydent obawia się, że wojskowi go usuną i sami obejmą władzę..."

"Wystaliśmy Amerykanom notę, pisał Chruszczow, w której wyrażaliśmy zgodę na usunięcie naszych rakiet i bombowców pod warunkiem, że Prezydent zapewni, iż Stany Zjednoczone lub ich sojusznicy nigdy nie zaatakują Kuby. Kennedy w końcu uległ i zgodził się na udzielenie nam gwarancji..."

Pod koniec rozdziału poświęconego kryzysowi kubańskiemu (ciąg dalszy na str. 2ej)

Podwyżka Pensji Dla Pracowników Federalnych

Washington, (UPI) — W ostatnim dniu starego Roku, Kongres uchwalił podwyżkę uposażeń dla pracowników federalnych na następne dwa lata. Jest to podwyżka 6 procentowa i obowiązuje od 1-go stycznia. Przez tę podwyżkę, wydatki Państwa na pracowników federalnych wzrosną do \$53 miliardów rocznie. Podwyżkę 8 procent pracownicy federalni dostali 1 lipca, 1969, a następną 6 procentową 1-go stycznia, 1970. Obecna podwyżka, jest trzecią z rzędu.

Ceny Wołowiny Są Wyższe Niż Powinny

Washington (UPI) — Czołowi ekonomiści rządowi oskarżają przemysł żywnościowy, że wyśrubował ceny wołowiny w "supermarketach" "wyższe, niż konieczne." Don Paarberg, dyrektor ekonomistów Departamentu Rolnictwa, że z powodu złej polityki, ceny żywności są niskie, a ceny mięsa w supermarketach wysokie. Wezwał on do zniesienia cen detalicznych tak wołowiny, jak i wieprzowiny.

Budżet Bez Nowych Podatków

I Aktywną Politykę Ekonomiczną — Przrzeka Prezydent

Washington (UPI). — We wczorajszym wywiadzie telewizyjnym Prezydent oznajmił swą decyzję zwalczania bezrobocia i inflacji przez danie ekonomii kraju pchnięcia naprzód z pomocą nowej szybko działającej polityki ekonomicznej, budowanej wokół niezrównoważonego budżetu, ale bez nowych podatków.

W 1971 roku nastąpi spadek bezrobocia i inflacji — zapowiedział prez. Nixon. W tym sensie będzie to "dobry rok", a rok następny, to jest 1972, będzie rokiem "bardzo dobrym".

Te wypowiedzi Prezydenta miały miejsce na programie telewizyjnym w wywiadzie udzielonym dla 4-ech korespondentów ogólnokrajowych sieci telewizyjnych.

Prezydent przyznał, że bezrobocie, które w listopadzie ubiegłego roku osiągnęło 5,8 procent stanu zatrudnienia, czyli najwyższy szczyt w ostatnich 7 latach, jest "za wysokie". Ale Prezydent dodał, że pierwsze, co trzeba zrobić, to jest budżet, który jednak będzie deficytowy.

Nie było dotąd żadnej wątpliwości, że nowy budżet, jaki będzie w przyszłym miesiącu (dokonanie na str. 8-iej)

13-ty Rok Kuby Pod Rządami Fidela Castro

Miami, (UPI) — Z dniem 2 stycznia, Kuba rozpoczęła 13 rok pod komunistycznym reżymem Fidela Castro. Ten 13-ty, rozpoczyna się w atmosferze ekonomicznego upadku kraju i tajemniczej aktywności sowieckich łodzi podwodnych na wodach Kuby. — Pogłoski o planach Moskwy, założenia bazy sowieckich łodzi podwodnych w porcie Cienfuegos przypominają kryzys z bazą rakiet balistycznych w 1962 roku.

Biskupi Wezwani Do "Totalnego Posłuszeństwa"

Watykan (UPI). — Papież Paweł VI wydał apel do 3,199 biskupów w całym świecie katolickim, wzywając ich do "totalnego posłuszeństwa". Apel ten zbiega się z 5-letnią rocznicą zakończenia obrad Drugiego Soboru Watykańskiego.

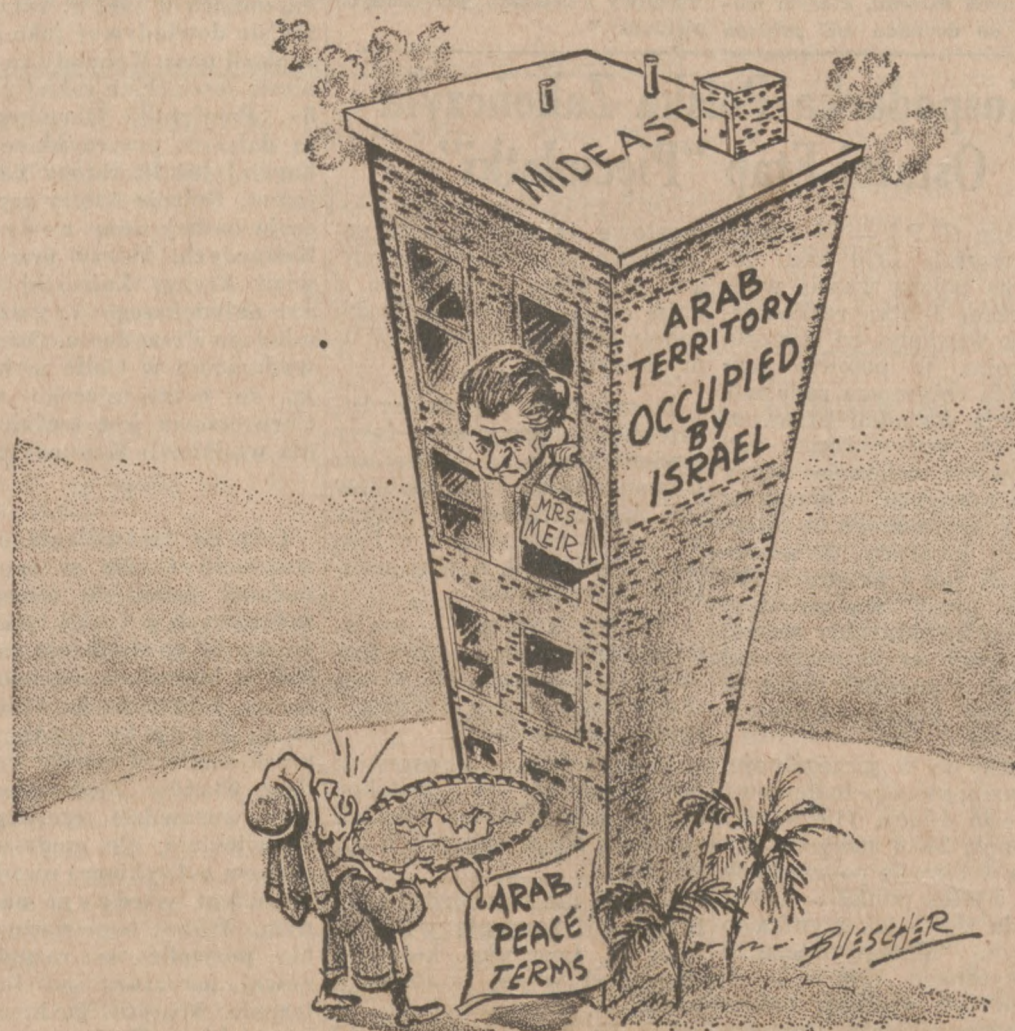
Papież wzywa biskupów w swym apelu, do nie zdradzenia prawdy.

Źródła watykańskie widzą w tym apelu Papieża atak na krytyków Kościoła takich, jak kard. Leo J. Suenens, prymas Belgii, i inni, którzy kwestionują tradycyjną strukturę Kościoła i proponują zmiany, obejmujące także Papieża.

Papież odpowiada, że jego apel wywoła "nieprzyjemną reakcję".

Niektórzy mogą być zdziwieni, mogą nawet być protesty — powiedział Papież, dodając, że jednak wszyscy biskupi są zobowiązani do "totalnego posłuszeństwa". W apelu Papież kilkakrotnie podkreśla tradycję nauczania Kościoła o "celibacie księży". Źródła watykańskie podkreślają, że jest znamiennym, iż Papież wydał taki apel do biskupów przed Synodem Biskupów, zwołanym na wrzesień tego roku.

Flirt Arabsko-Żydowski Na Środkowym Wschodzie

7 Bil. Zł. Przeznaczył Gierek Na Podwyżki

Dostaną Je Osoby Zarabiające Poniżej 2,000 Zł. Miesięcznie

Warszawa. — Podawana przez UPI kwota \$300 milionów, jaką Gierek miał przeznaczyć na podwyżki dla najniższ zarabiających w Polsce, nie pozwalała zorientować się w sytuacji, ponieważ korespondent amerykańskiej agencji nie podawał, na jakim kursie oparł swe przeliczenia. Obecnie z "Życia Warszawy" wynika, że nowy szef polskich komunistów przeznaczył 7 milionów złotych (siedem miliardów według polskiej nomenklatury) dla uspokojenia polskich robotników i zmuszenia ich do pogodzenia się z podwyżką cen żywności. Podwyżki mają otrzymać tylko ci, których wynagrodzenie nie przekracza 2,000 złotych.

Akcja podwyżek jest przeprowadzana, jak podaje prasa

w Polsce, przy konsultowaniu się z załogami ponad stu największych w Polsce zakładów przemysłowych. Ostatni numer "Życia Warszawy" podaje sprawozdanie z zebrań w tej sprawie w dwóch warszawskich zakładach: "W obu tych zakładach zebrań dyskusyjne odbyły się 23 bm. Uczestniczyli w nich rady zakładowe, rady robotnicze, egzekutywy zakładowych organizacji partyjnych i przedstawiciele najniższej (Dokończenie na str. 2-iej)

Nie Ma Szans Pokoju Nad Suezem

Washington (UPI). — We wczorajszym wywiadzie dla komentatorów telewizyjnych prez. Nixon obciążył Związek Sowiecki winą za przedłużający się kryzys na Środkowym Wschodzie.

Prezydent zarzucił dosłownie, że "Związek Sowiecki nie odgrywa w tym rejonie roli pojednawczej i dlatego nie ma żadnych szans pokoju na Środkowym Wschodzie".

Prezydent ujawnił po raz pierwszy, że wątpli, czy będzie możliwe dojdzie do porozumienia z Moskwą odnośnie ograniczenia używania strategicznej broni atomowej, a to z braku zgody co do pojęcia, co to jest "strategia".

Źródła oficjalne w Washingtonie wyjaśniły potem, że Związek Sowiecki uważa za strategiczne bronie wszystkie amerykańskie bombowce w bazach poza Stanami Zjednoczonymi.

W końcu Prezydent oznajmił, że jest optymistą jedynie co do możliwości układu z Związkiem Sowieckim "co do ograniczenia pewnych broni atomowych".

Mimo wszelkich różnic amerykańsko - sowieckich, — wśród których jest brak układu o lepszą komunikację między zachodnim i wschodnim Berlinem — Prezydent powiedział, że nie odpisuje jako "niepowodzenie" te wszystkie negocjacje, które były prowadzone z Związkiem Sowieckim w ubiegłym roku. Rozmowy nadal trwają.

Odroczenie Procesów Żydów w Sowietach

Moskwa (UPI). — Zapowiedziany w tym tygodniu nowy proces 9-ciu Żydów w Sowietach, oskarżonych o spisek w sprawie porwania samolotu, celem ucieczki z Rosji, został odłożony. Nowy termin procesu nie został podany. Ogółem w Sowietach aresztowano około 40 osób zamieszanych w sprawę porwania samolotu.

Jednym z głównych oskarżonych jest były major sowieckiego lotnictwa Wolf Zalmanson.

Pierwszy z tych procesów odbył się w Leningradzie i zakończył dwoma wyrokami śmierci, co wywołało gwałtowny sprzeciw całego wolnego świata a nawet partii komunistycznych na Zachodzie.

Jak swego czasu podawaliśmy, na skutek tej presji opinii publicznej świata, wyroki śmierci sąd apelacyjny w Moskwie zamienił na wieloletnie ciężkie więzienie.

Powódź w Malazji

Kuala Lumpur, (UPI) — Rząd ogłosił stan pogotowia całego kraju w związku z katastrofalną powodzią. Dziesięć dziesiątych zachodniej części kraju ma być zalane wodą.

Są zabici i ranni. 70,000 osób ewakuowano. W rejonie stolicy 3,000 ludzi znajduje się bez dachu nad głową.

Wnuczka Eisenhowera Wychodzi Zamaż

Gettysburg, Pa. — (UPI) — Susan Elaine Eisenhower, wnuczka byłego Prezydenta, i jej narzeczony Alexander Hugh Bradshaw, wzięli ślub w powiecie Adams.

Rzeczniczka pani Mamie Eisenhower, wdowy po Prezydencie, oznajmił, że ślub młodej pary odbędzie się w ten piątek, w obrządku rzymskokatolickim. Pan młody jest Anglikiem, synem brytyjskiego konsula w Brukseli.

Trujący Napój

New Delhi, (UPI) — Pięć osób zmarło w dwóch sąsiednich wioskach, na skutek wypicia fermentującego napoju z palmy kokosowej.

Groźby Moskwy Pod Adresem Obywateli U.S. w Sowietach

Moskwa. (UPI) — Sowietcy wysłali specjalną notę do Departamentu Stanu, w której grożą, że nie będą nadal ponosić odpowiedzialności za bezpieczeństwo pracowników amerykańskich placówek dyplomatycznych oraz innych obywateli US, przebywających w ZSRR.

Nota stwierdza, że życie i działalność obywateli sowieckich w US jest zagrożone przez demonstracje syjonistyczne. Rząd zaś US nie podejmuje do tychczas żadnej akcji, aby demonstracje tego typu zostały uznane za działalność przestępczą. W tej sytuacji i Sowiety również nie chcą ponosić odpowiedzialności za bezpieczeństwo obywateli i organizacji US na terenie sowieckim.

Nota została spowodowana napadem na biura sowieckiego Aerolotu oraz ostatnimi demonstracjami antysowieckimi w czasie których namalowano czerwone napisy na biurach sowieckiej misji handlowej.

Nixon Ostrzega Przed Nowym Kryzysem Kuby

Washington (UPI). — Prez. Nixon ostrzegł wczoraj że jeśli Związek Sowiecki założy bazę łodzi podwodnych uzbrojonych w broń atomową na Kubie, lub będzie z Kuby tymi łodziami operował, to powstanie nowy kryzys, którego, zdaniem Prezydenta, Związek Sowiecki na pewno sobie nie życzy.

Prezydent oświadczył w wywiadzie z korespondentami telewizyjnymi, że dotychczasowa wiadomość służba lotnicza prowadzona przez Lotnictwo US, stwierdziła, że Moskwa, nie pogwałciła porozumienia z Washingtonem, co do założenia bazy broni atomowej na Kubie lub użycia Kuby jako punktu oparcia dla operacji tej broni. Ale Prezydent dodał, że teraz, gdy łodzie podwodne Związku Sowieckiego zaopatrzone w broń atomową dojdą do Kuby lub z Kuby operują, to należy to uważać za pogwałcenie porozumienia.

Obserwujemy sytuację bardzo dokładnie — mówił Prezydent. "I nie sądzę, że by Związek Sowiecki życzył sobie nowego kryzysu na Morzu Karaibskim, ani nie sądzę, aby rozwój sytuacji zmierzał w tym kierunku".

Sowieckie plany militarne na Kubie są przedmiotem spekulacji odłam w ubiegłym roku amerykański wywiad lotniczy wykrył obecność sowieckich łodzi podwodnych w porcie Cienfuegos, Na Kubie.

Również została ustalona wówczas budowa tam instalacji dla tych łodzi.

Walki w Kambodży

Sajgon, Phnom Peng (UPI). — Premier Kambodży Lon Nol udał się samolotem na inspekcję portu Kompong Som, gdzie grupa operacyjna utknęła w swej akcji, mającej na celu oczyszczenie z nieprzyjaciela autostrady nr 4 Kompong Som jest portem nad Zatoką Syjamską, przez którą przepływa zaopatrzenie dla Kambodży. Ponadto znajduje się tam jedyna rafineria w Kambodży. Przecięcie autostrady, łączącej Phnom Peng z Kompong Som pozbawia stolicę dopływu transportów paliwa dla samochodów.

W czasie potyczki w Południowym Wietnamie, 70 mil na północny-wschód od Sajgonu, zostało rannych 6 amerykańskich żołnierzy. Jednocześnie komuniści przeprowadzili atak ogniowy na pozycje strzelców morskich US, na północy kraju. Straty spowodowane nieprzyjacielskim bombardowaniem są niewielkie.

Wizyta Przyjaźni — Twierdzi PAP

Zapowiedź Zmiany Systemu Premiowania Robotników w Polsce

Warszawa. (UPI) — Nowy przywódca polskich komunistów, Edward Gierek oraz premier Jaroszewicz udali się dziś do Moskwy, z "przyjacielską wizytą" — jak twierdzi polska urzędowa agencja prasowa, PAP.

Na lotnisku w Moskwie witali polskich komunistów pierwszy sekretarz partii, Leonid Breżniew oraz premier Kosygin.

Wyjazd Gierka do Moskwy nastąpił po 3 tygodniach pracy nad nowym planem premiowania pracowników i podwyżką wynagrodzeń dla najmniej zarabiających, jako pierwszy krok do obciążenia poprawy sytuacji gospodarczej ludności.

Komitet Ekonomiczny polskiej partii komunistycznej, pod przewodnictwem członka Politbiura, Stanisława Kocioka przyrzekł wczoraj opracowanie nowego planu podwyżki systemu premiowania robotników. Nowy projekt premiowania ma być wykonany jeszcze w tym miesiącu i obowiązujące decyzje w tej sprawie zostaną podjęte. Nowy projekt premiowania ma zachęcać ekonomicznie robotników do wydajniejszej pracy.

Pod koniec urzędowania Gomulki został opracowany projekt "nowych bodźców w ekonomicznych". Był on jednak zbyt skomplikowany i został odrzucony przez robotników, jako tylko dążący do intensywniejszej pracy a nie dający wzmacniania możliwości odpowiednio wyższych zarobków.

Partyjne komórki ekonomiczne omawiają obecnie zmianę planu gospodarczego na rok 1971. Nowy projekt planu ma położyć nacisk na lepsze zaopatrzenie konsumenta i rozwój budownictwa mieszkaniowego zamiast intensywnego rozwoju tylko przemysłu ciężkiego (z tymi samymi zapowiedziami występował Gomulka bezpośrednio po objęciu przez siebie władzy, w roku 1956—przyp. Red.).

Sowieckie Załogi Nad Suezem

Kair, (UPI) — Prezydent Sadat przyznał się otwarcie, że sowieckie załogi obsługują sowieckie rakiet przeciwlotnicze, nad Kanałem Sueskim. Stwierdził on, że wyszkolenie egipskich załóg przez Rosjan zajmuje 8 miesięcy. Z tych względów Nasser zwrócił się do Sowietów z prośbą o przystanie sowieckich załóg, dopóki Egipcjanie nie zostaną dostatecznie wyszkoleni dla obsługi skomplikowanego sprzętu.

Sadat przemawiał do tłumu w czasie swej akcji propagandowej, mającej na celu przygotowanie społeczeństwa do możliwości nowej wojny z Izraelem. Po przemówieniu Sadata tłum wznosił okrzyki: "Będziemy walczyć".

Sadat mówił, że "amerykańska propaganda" wykorzystywała obecność wojsk sowieckich w Egipcie, nazywając to "sowiecką okupacją." A przecież — mówił Sadat — w czasie drugiej wojny światowej, Churchill i Roosevelt również prosił Stalina o pomoc.

Według oświadczenia Sadaty, Egipt, budując stanowiska sowieckich rakiet, wydawał na ten cel \$2,4 miliona dziennie i trwało to przez 40 dni.

Głos Polonii z Cleveland i Okolicy

KORESPONDENCI:

Eugenia i Jerzy Stolarczyk

9421 Alexander Road
Cleveland, Ohio 44125

Telef. Area Code 216; 641-7528

Od Redakcji: — Gminy i Grupy Z.N.P., oraz Towarzystwa i Kluby Polonijne proszone są o przesyłanie wszelkich zawiadomień i wiadomości do Kroniki z Cleveland okolicy wprost do korespondenta Dziennika Zw. pp. Eugenii i Jerzego Stolarczyka pod wyżej podany adres.

"Wieczór w Warszawie"

Polskiego Legionu Weteranów
Amerykańskich

Polski Legion Weteranów Amerykańskich — PLAV — wraz z Korpusem Pomocniczym Pań urządził "Wieczór w Warszawie". Jest to 10-ta z kolei doroczna impreza, połączona z kolacją i balen przy dźwiękach doborowej orkiestry, z której dochód przeznaczony jest na cele społeczne w szpitalach dla weteranów. Tegoroczny program "Wieczoru w Warszawie" odbędzie się w sobotę wieczorem, 16-go stycznia w sali Stow. Polek przy Broadway. Przewodniczącym komitetu balu jest Bob Barty.

"W latach ubiegłych urzą-

Posiedzenia Grup Gminy 6 ZNP

W niedzielę, dn. 10-go stycznia br. następujące Grupy Gminy 6 ZNP będą miały swoje posiedzenia:

Grupa 17 ZNP, Józef T. Molski, prezes; Wacław Kiedrowski, sekretar.

Grupa 261 ZNP, Kazimierz Tarnowski, prezes; Feliks Kusiak, sekretar.

Grupa 746 ZNP, Józef P. Bartkiewicz, prezes; Stanisław Gąsior, sekretar.

Grupa 1487 ZNP, Kazimiera Piotrowska, prezeska; Tadeusz Bartozak, sekretar.

Z Zebrania Grupy 9 ZNP

W niedzielę, 20-go grudnia odbyło się zebranie wyborcze Grupy 9 ZNP, Towarzystwa Obronców Związku.

Zebranie przeprowadził Feliks Hujarski. Roczne sprawozdania urzędników były przyjęte z uznaniem.

Odnowiono członkostwo w Lidze Morskiej. Uchwalono przekazać \$25,00 na Kolegium Związku i taką samą sumę na gwiazdkę dla obecnie chorego dobrze zasłużonego członka.

Wybory nowego zarządu przeprowadził honorowy prezes towarzystwa Jakub Marciak. W dowód uznania za dobrze wykonywaną pracę jednogłośnie wybrano ten sam zarząd. Przysięgę od zarządu odebrał komisarz Aleksander Koczyński.

Wiceprezes Kazimierz Andrukiewicz zaprosił wszystkich na doroczną bal sylwestrowy, którzy urządził Gmina. Ustalono również, że instalacja nowego zarządu odbędzie się 17-go stycznia. Towarzystwo Obronców Związku, Gr. 71 obchodzić będzie 75-letni jubileusz swego istnienia w 1971 roku. Z tej okazji odbędzie się uroczysty bankiet w niedzielę, 16-go maja.

Bilety Na "Mazowsze" Do Nabycia

W związku z przyjazdem do Cleveland zespołu piosenki i tańca "Mazowsze" z Polski zorganizowano w Cleveland komitet, który zajmuje się rozprawdaniem biletów wśród Polonii. Na cele komitetu stoi komisarz M. Golembiewska, która informuje, że w każdy wtorek wieczorem, w domu Gminy 6, pnr 7205 Fullerton, p. Franciszek Golembiewski będzie sprzedawał bilety.

Dodatkowych informacji, — gdzie można nabyć bilety na występy "Mazowsza", które odbędzie się 13 i 14 lutego, udzieli p. M. Golembiewska, tel. 884-2260.

EUGENIA I JERZY
STOLARCZYK

Polski
Program Radiowy

Założony w 1927 roku

WXEN

106.5 FM—Cleveland Ohio

Sroda i Piątek, 7:30 wiecz.

Niedziela 10:30—11:30 rano

7 Bilionów Złotych Przeznaczył Gierek Na Podwyżki

(Ciąg dalszy ze str. 1-jej)

zarabiających ze wszystkich działów. Oto relacja z dyskusji, przekazana nam przez rady zakładowe:

Pracownicy Domu Słowa Polskiego wyrażali poglądy, że nie powinno się rozpraszać środków finansowych, lecz należy skoncentrować je na podniesieniu zarobków najniższ zarabiającym, na zasiłkach rodzinnych i rentach. Proponowano, aby jako kryterium uprawnień przyjąć te płace, których wysokość nie przekracza 1,500—1,600 zł. Lepiej dać więcej najbardziej potrzebującym, niż mało odczuwalne w budżecie kwoty szerszej grupie osób.

Postulowano także przejęcie przez spółdzielczość mieszkaniową możliwość zmniejszenia spłat kredytu długoterminowego dla rencistów i emerytów poprzez podniesienie gospodarczości w spółdzielniach. Zwracano też uwagę na sytuację samotnych kobiet, obciążonych dziećmi, którym wlicza się do dochodu na jednego

członka rodziny zasądzone, lecz nie płacone alimenty, co często powoduje utratę prawa do świadczeń.

W rzeczowym tonie przebiegała dyskusja w MZK. Materialna pomoc jest tu — jak stwierdzono — najbardziej potrzebna kobietom pracującym bardzo ciężko, w nocy, przy myciu wozów i kanalików. Ich zarobki są bowiem najniższe zasługujące.

Wiele z tych kobiet było kiedyś, przed wprowadzeniem samobsługi w środkach komunikacyjnych, konduktorkami. Miały wówczas znacznie wyższe zarobki. Przy obecnym zaszerzaniu trudno im utrzymać rodzinę.

Zwracano też uwagę na to, że powinno się — przy ustalaniu dochodów — brać pod uwagę dochód na członka rodziny, gdyż często do prac niskopłatnych idą nie tylko samotne kobiety, ale również mające nieźle zarabiających mężów. Kryterium indywidualnych zarobków mogłoby więc spowodować nie najbardziej sprawiedliwy podział przyznanych pieniędzy.

Gospodarka Polska Zakończyła Ostatni Etap "Pięciolatki"

London (D.P.) — W czwartym kwartale 1970 roku gospodarka polska weszła w ostatni okres 5-letniej, realizowanej jak wiadomo od stycznia 1966 roku. W połowie października rządowa rada ministrów z udziałem przewodniczących wojewódzkich rad narodowych dokonała oceny dotychczasowych wyników planu gospodarczego za ostatnie trzy kwartały. Z wcześniejszych jak i ostatnich doniesień prasy warszawskiej wiadomo że naturalny rozwój gospodarki kraju napotykał na wiele przeszkód także w końcowym etapie realizowania 5-letki.

Dotyczy to w szczególności przemysłu, którego rozbudowa w okresie 4-lecia (1966-1969) pochłonięła 285,8 miliarda złotych, a w okresie poprzednich trzech 5-letek ponad — 1358,2 miliarda zł. — jak wynika to z danych "Miesięcznika Rocznika Statystycznego 1970 r."

Mimo tak wielkich nakładów inwestycyjnych i obcięcia w lat poprawy wyników finansowych przemysłu skarbu państwa dopłaca stale miliardowe sumy do deficytowej gospodarki różnych fabryk i przedsiębiorstw.

Podając niektóre związane z tym fakty prasa warszawska nie chce a raczej nie może ująć jakże istotne tego przyczyny? Kto odpowiedzialny jest za ten stan rzeczy, zwłaszcza jeśli chodzi o przemysł.

Na pytania te łatwo mogą odpowiedzieć nie tylko ci, którzy kierują całym przemysłem, ale również szerokie masy zatrudnione w poszczególnych jego branżach.

Głównym hamulec naturalnego rozwoju przemysłu i jego sprawności produkcyjnej jest "opieka" sowiecka. Jak wiadomo bowiem przemysł polski znajduje się od lat pod ścisłą kontrolą Związku Radzieckiego narzuconą reżymowi pod pretekstem tzw. kooperacji i powiązań ekonomicznych polskiej 5-letki z sowiecką.

Powiązania te paraliżują różne wysiłki kierownictwa przedsiębiorstw, z mierzających do usprawnienia przemysłu i zapewnienia opłacalności produkcji.

Kontroli sowieckiej nie da się ukryć przed społeczeństwem w kraju, dlatego co jakiś czas mówi się o niej oficjalnie. Po raz pierwszy o "grupach radzieckich specjalistów" znajdujących się w "różnych branżach przemysłowych" informował prasę reżymowy wicepremier Piotr Jaroszewicz w 1968 r.

Ujawnił on także wówczas że grupy tych specjalistów "działają już od jakiegoś czasu".

W Polsce mówi się powszechnie że głównym ich zadaniem jest ustalanie wysokości kontyngentów dostaw do Rosji po cenach, które zawsze są niższe od kosztów produkcji. Z tego powodu różne fabryki i przedsiębiorstwa prze-

Wymiana Towarowa Polska-Rosja

Warszawa (DP) — Sowiecko-polski protokół o wymianie towarów rynkowych w roku 1971 przewiduje import z Rosji zegarków, aparatów fotograficznych, naczyń emaliowanych, dywanów, papieru, tkanin, herbaty, konserw rybnych, koniaku i szampana. W zamian za to Polska będzie eksportowała konfekcję odzieżową, kosmetyki, maszynę do szycia, artykuły szkolno-biurowe, tkaniny, wódki i wina.

Całość obrotów wynosi 75 miliardów złotych dewizowych.

Z Dnia

(Ciąg dalszy ze str. 1-szej)

skiemu Chruszczow pisze: — "Nie zaprzeczam, że zobowiązaliśmy się do wielkich ustępstw dla utrzymania pokoju... Wielkim zwycięstwem dla nas było uzyskanie od Kennedygo przyrzeczenia, że Stany Zjednoczone, ani żaden z ich sojuszników nie zaatakują Kuby. Dzięki temu cieszymy się, że rewolucyjny rząd Fidela Castro utrzymał się i umościł swą władzę. Kuba jest niezależnym socjalistycznym państwem w paszczym drapieżnego imperializmu amerykańskiego. Inne narody Ameryki Łacińskiej zaczynają rozumieć jakie kroki muszą podjąć, ażeby uwolnić się od monopolu amerykańskich imperialistów".

***

Dopiero w kilka lat po wydarzeniach z 1962 r. zaczęliśmy się dowiadywać jaką cenę zapłacił prez. Kennedy za usunięcie sowieckich rakiet z Kuby. Pamiętniki Chruszczowa są dalszym przyczynkiem do bogatej już literatury na ten temat. Relacje Nikity zaprzeczają entuzjastom rodziny Kennedy'ch, którzy przedstawiali kryzys kubanski jako dno największego triumfu młodego Prezydenta. Ostatnie wydarzenia w Chile wykazują, że ocena starego wygi Chruszczowa jest trafniejsza, niż wielbieli Kennedy'ch.

***

Gdy do zapewnienia o zostawieniu Castro w spokoju dodamy usunięcie urządzeń radarowych z Turcji "podglądających" co się dzieje na Północnym imperium czerwonych carów, dojdziemy do wniosku, że na Kremlu zapanowało przekonanie, iż młody Prezydent Stanów Zjednoczonych jest wprawdzie czarującym człowiekiem, ale niedoświadczonym politykiem i niezdolnym wodzem naczelnym. Wobec tego można sobie pozwolić na rozpętanie nowej awantury na innym terenie. Wkrótce po kryzysie kubanskim Rosja wznowiła dostawy broni i amunicji do Północnego Wietnamu, skąd całe pułki a nawet dywizje zaczęły przenikać do Północnego Wietnamu. Gdyby St. Zjednoczone, jak to głosiła oficjalna propaganda Washingtonu, odniosły zwycięstwo w Kuby, Rosja nie odważyła by się na awanturę w Wietnamie. Jest to lekcja, którą powinni dobrze zapamiętać wszyscy nasi politycy.

***

Umowa o Współpracy Pisarzy Polski i NRD

Berlin (KAI) — W Berlinie podpisano umowę o współpracy między związkami pisarzy NRD i Polski na rok 1971. Umowa przewiduje m. in. rozszerzenie wzajemnych wizyt pisarzy, tłumaczy i redaktorów. Ponadto mają zostać rozszerzone konsultacje i rozmowy robocze na temat problemów w twórczych, ideologicznych i politycznych.

Princess Pantdress PRINTED PATTERN

47-50
SIZES
8-18

by Anne Adams

SPRING IT sprightly in a princess pantdress with flippant front and back panels. Casually marvelous for weekend strolls in the country.

Printed Pattern 4781: NEW Misses' Sizes 8, 10, 12, 14, 16, 18. Size 12 (bust 34) takes 3 yards 45-inch.

SEVENTY FIVE CENTS — for each pattern; add 25 cents for each Pattern for Air Mail and Special Handling.

Send to Anne Adams c/o POLISH DAILY ZGODA 10 Pattern Dept., 243 West 17th Street, New York, N.Y. 10011 Print NAME, ADDRESS, with ZIP, SIZE and STYLE NUMBER.

NEW FASHION-PAKED Spring-Summer Catalog — separates, jumpsuits, styles galore. Free pattern coupon. 50c INSTANT SEWING BOOK — cut, fit, sew modern way. \$1.00 INSTANT FASHION BOOK — what-to-wear answers. \$1.00

A. DE LAMOTHE

KOSYNIERZY

powieść z 1863 r.

Tłumaczył F. K.

(Ciąg dalszy)

—I dlatego też excellencyo trzeba wytepić katolicyzm w Polsce; ani Biskupa, ani księdza nam tu nie potrzeba. Chcesz pan za jednym zamachem zmoskwiczyć Polskę, pozwól mi rozrzucić moją odezwę, a ja panu przyrzekam, że...

—Radbym naprzód wyrozumieć wolę najjaśniejszego pana; w kilku dniach dam panu stanowczą odpowiedź; a tymczasem, uważam sobie za obowiązek powinnować panu tej gorliwości w służbie ukochanego naszego monarchy i ojca. Pan wiesz zapewne, że rząd cesarski stara się nakłonić Biskupa Rzymskiego, własnego ich Papieża, do ekskomunikowania buntowników.

—Tak, ten Papież, zamiast z szacunkiem schylić głowę przed rozkazami naszego ukochanego monarchy i ojca, ośmielił się napisać list w obronie tych Padleców Polaków.

—A nawet polecił odprawić nabożeństwa za Polskę i procesy; śmieszny to rodzaj protestu, dodał namiestnik, wyobraża on sobie zapewne, że się boimy jego niemocy; tymczasem to wszystko jest bardzo nudne.

—Nudne, excellencyo, i dlaczego? Coż nas może obchodzić że Polacy słuszność mają za sobą, jeżeli my mamy siłę?

—Co do samych Polaków, mało mnie to interesuje co sobie o nas myślą, ale zewnątrz, poza Polską, musimy dbać o reputację, mój drogi. A jeżeli wszyscy księża na ziemi zaczęli krzyczeć, Europa rzuci na nas kamieniem potępienia.

—Ba, nie wszyscy będą krzyczeć, excellencyo, wszak Feliński, nie śmie odezwać się.

—Nie śmie, nie śmie, łatwo to powiedzieć. Ach! generale, nie wiesz ile ja go oszczędzam aby nie zawołał — precz z mordercami!

—Przyrzecz mu pan dekoracje, honory i pieniądze, a będzie siedział spokojnie.

—Wszystko próbowałem, ale z tymi psami księżmi katolickimi, nic dopiąć nie można; mają tylko jedno słowo na ustach: Sprawiedliwość, sprawiedliwość; nasi popi schizmatycy są wyrozumiałości.

—To prawda, excellencyo; ja sam, tak jak wszyscy inteligentniejsi Rosjanie, gardzę duchowieństwem i religią, lecz trzeba oddać sprawiedliwość, ponieważ jest to prawda, że pomiędzy naszymi ortodokсами, od metropolity najlepiej uposażonego aż do ostatniego popa, są wszyscy pijacy, i nie znajduje się jeden, któryby nie był pod obcasem gubernatora wojskowego, i nie spełniał obojętnie rozkazów cesarskich, uważając je świętymi, aniżeli ewangeliją.

—Dlatego że nie są wspierani przez Papieża cudzoziemca, mój drogi, który ich... Ach! wyznam szczerze, dotąd nie śmiałem skazać na powieszenie choćby jednego księdza w Warszawie. Za pierwszą taką egzekucją Feliński krzyknąłby jak paw, i pisałby do swego Papieża, któryby znowu pisał i krzyknął na cały świat. W Petersburgu jest inaczej; gdy św. prawosławny Synod zbiera się na uchwały soboru, car wysyła ze swej ręki generała, na prezydenta zgromadzenia; jeżeli są zawikłane jakie kwestie teologiczne, generał zdanien swoim usuwa trudności; jeżeli metropolici są uparci, podnosi głos, brzękni ostrogami, i koniec wszystkiemu; lecz z duchowieństwem katolickim...

—Jego Excellencya Msgr. Feliński życzy sobie mówić z waszą excellencyą, rzekł jeden z adjutantów, wchodząc do gabinetu.

—Poprosz pń, odpowiedział gubernator, zmieniając natychmiast wyraz twarzy.

I, zwracając się szybko do Błaguirowa:

—Oto i bomba pęknie; przejdź pan do tego gabinetu, trzeba ażeby sam z nim mówił; zawołam pana po skończonej wizycie.

I, rzucając cygaro, poprawił szybko swoją toaletę, przyoblekając twarz dobrodusznym i stanowczym wyrazem twarzy.

Zaledwie zdążył Błaguirow wślizgnąć się do sąsiedniego pokoju i przyłożyć ucho do klamki, gdy wszedł ks. Arcybiskup.

Mgsr. Feliński był jeszcze młodym, stosownie do wysokiego stanowiska, jakie zajmował; wzrok jego zazwyczaj słodki i melancholijny, tą razą miał wyraz smutnej surowości i powagi, patrząc zaś na myślicie i rozumne jego czoło, łatwo było o gadać, że gorczyca była napełniona jego dusza.

Monsignor, nie spodziewałem się o tak wczesnej godzinie, być zaszczyconym pańską wizytą, rzekł namiestnik, powstając z grzeczным popiechem i podsuwając fotel swemu gościowi; gdybyś pan mi nie uwiadomił, byłbym szczęśliwym oszczędzić mu trudu, i sam stawiałbym się...

—Dziękuję waszej excellencyi za chęć oszczędzenia mi tej małej fatygi, przerwał prafat, lecz byłbym panu daleko więcej obowiązany gdybyś, uderzając w pasterza, oszczędził jego owczarnię.

—Wyznaję, Waszej Excellencyi, że wcale nie spodziewałem się wymówek, odpowiedział namiestnik, udając zdziwienie, proszę też o łaskawe wytłumaczenie.

Smutnie uśmiechnął się Arcybiskup.

—Jako Arcybiskup, jestem ojcem, panie, ojcem wielu nieszczęśliwych, niewinnie prześladowanych, za którymi mój obowiązek i moje serce nakazują mi upomnieć się.

—Tak, za Polakami wiernymi cesarzowi, gdyż spodziewałem się, że tylko ci są waszemi dziećmi, i nie przypuszczam, aby inni niemi być mogli, Excellencyo; najjaśniejszy pan nasz cesarz, który także jest ich ojcem, nie pragnie nic więcej jak tylko ich dobra; co się zaś tyczy tych zbłąkanych buntowników, tych morderców...

—Wyrażenie jest za silne, panie, i wyznam otwarcie, że to nie Rosjanom wcale należy dawać im podobny przydomek.

—A dlaczego to, Monsignor?

—Czyż możesz pan pytać wtedy, gdy krew płynie strumieniem, gdy niewinna ludność, wypędzona ze swoich domostw, umiera setkami z głodu i zimna, gdy...

—Monsignor, zapominasz pan do kogo mówisz; jestem tu przedstawicielem najjaśniejszego pana i oświadczam, że najsurowsze rozkazy były wydane żołnierzowi, aby jak najjaśniej z Polakami postępowali, lecz w ostateczności, słusznego pozwalają sobie olwetu.

—Słuszny odwet, wielki Boże! westchnął Arcybiskup.

—Ks. Arcybiskup Warszawski.

—Tak moskale nazywają księży katolickich i w ogóle Polaków.

—Prokuratorem generalnym św. Synodu w Rosji, jest generał kawalerii, i on rozstrzyga w ostatnim stopniu, sprawy sumienia.

(Ciąg Dalszy Nastąpi)

Kacik Ligi Morskiej

Pisze Władysław Tomaszewski

Posiedzenia, Zabawy, Instalacje Okręgów i Oddziałów

UWAGA: Oddział Tęcza Nr. 40 Ligi Morskiej

Zarząd Oddziału Tęcza Nr. 40 Ligi Morskiej przy Okr. 2-gim zawiadamia członków i członkinie Oddziału Tęcza, iż następne posiedzenie Oddziału odbędzie się w sali Związku Polek, 1309 N. Ashland Ave., we wtorek, 12-go stycznia, o godz. 12:30 po południu. Zarząd prosi o liczne przybycie na to tak ważne posiedzenie, pierwsze w nowej sali.

Za Zarząd: Feliks Kulpa, prezes; Maria Filip, sekr. prot.

Wybory w Okręgu 2 i 7 L.M.

Wybory nowego Zarządu Okr. 2-go i 7-go odbędą się we wtorek, 19-go stycznia, — Okręg 2-gi w sali Związku Polek, 1309 N. Ashland Ave., o godz. 7:30 wieczorem, — zaś Okręg 7-my w sali Columbia, 1700 W. 48-ma ulica, o godz. 8-jej wieczorem.

Delegaci obu Okręgów są zobowiązani dostarczyć mandaty, listę delegatów z adresami i listę zarządu Oddziału.

Okręg 7-my odbędzie swoją instalację w sobotę, 30-go stycznia, w sali Columbia, będzie kolacja, program i zabawa taneczna przy udziale orkiestry p. Walong. Zapowiada się, iż będzie to przebiegła i wesoła instalacja. Prosimy zapamiętać sobotę, 30-go stycznia i przybyć na instalację Okręgu 7-go Ligi Morskiej w Ameryce.

Z Oddziału Sobieskiego Nr. 55 Ligi Morskiej

Zarząd Oddziału Sobieskiego No. 55 Ligi Morskiej przy Okr. 7-ym zawiadamia członków, iż posiedzenia w dniu 5-go stycznia nie będzie. Zostało ono odłożone do 2-go lutego. Na posiedzeniu w

lutym można będzie zapłacić za książeczki i bilety na nasze "Social" jakie urządzamy w niedzielę 28-go lutego. Prosimy zapamiętać, że następne posiedzenie odbędzie się 2-go lutego, a w styczniu posiedzenia nie będzie.

Maria Bartosik, prezeska; M.A. Białek, korespondentka.

Z Oddziału Morze Nr. 57 L.M.

Oddział Morze Nr. 57 Ligi Morskiej przy Okr. 7-ym odbędzie swoje posiedzenie w czwartek, 7-go stycznia, w sali Zientek Post 5154 S. Ashland Ave., o godz. 7:30 wieczorem. Zarząd prosi o liczne przybycie.

Z Oddziału Bridgeport Nr. 11 L.M.

Oddział Bridgeport Nr. 11 L.M. nie odbył swojego Instalacyjnego posiedzenia z braku członków i z powodu burzy śnieżnej, jaka nawiedziła nasze miasto. Instalacja została odłożona do posiedzenia w pierwszą niedzielę lutego. Prosimy zapamiętać i przybyć na posiedzenie w lutym.

Instalacja Oddziału Gdańsk 9-go STYCZNIA

Zarząd Oddziału Gdańsk Nr. 50 Ligi Morskiej zaprasza członków, członkinie, przyjaciół i znajomych na swoją zabawę instalacyjną zarządu, jaka się odbędzie już w tę sobotę, 9-go stycznia, w Rainbow Garden's, 1425 W. 51-sza ulica, — o godz. 7:30 wieczorem.

Doskonała orkiestra przegrywać będzie do tańca. Będzie to bardzo wesoła i urozmaicona zabawa z programem. Smaczna kolacja zostanie podana i wykonany krótki program. O liczne przybycie zapraszamy.

J. Tobisz, prezes; R. Jelińska, sekr. prot.

Prezes Mazewski Na Instalacji i Gwiazdce Gminy 178 ZNP

Przypominamy wszystkim Grupom przynależnym do Gminy 178 ZNP, że w niedzielę, 10-go stycznia, w sali Lo Rayne Chateau, pnr 5925 W. Diversey ave., — o godzinie 1-jej po południu odbędzie się posiedzenie wyborcze Gminy, które było odłożone ze względu na to, że przypadało ono na dzień Nowego Roku.

Prosimy szanowną delegację o bezwzględne i punktualne przybycie, oraz doręczenie swych mandatów.

Natomiast, po posiedzeniu o godzinie 3-jej odbędzie się instalacja połączona z Gwiazdką dla dziatwy małoletniej. Na instalacji będzie obecny prezes ZNP, mec. Alojzy Mazewski. Apelujemy z wielką prośbą do wszystkich rodziców, o jak najliczniejsze przybycie ze swymi dziećmi, którym Gwiazdor wręczy prezenty.

Skarbnik Moskal Na Instalacji Gminy 39 ZNP

Stosownie do przyjętej uchwały na posiedzeniu Gminy 39-jej Z.N.P., w miesiącu grudniu, — polecono Zarządowi przesłać zaproszenie Panu Skarbnikowi ZNP, p. Moskal o przybycie na roczne posiedzenie Gminy, które odbędzie się dnia 5-go stycznia, w sali Juliusza Słowackiego pn. 1700 West 48-ma ulica, o godzinie 7-jej wieczorem.

Skarbnik zaproszenie przyjął i przybędzie odebrać przyjęcie od delegatów i nowo-
branych urzędników.

Z powodu wielu ważnych spraw, które są do załatwienia i wyboru nowych urzędników na rok 1971, uprasza się delegatów i delegatki o liczne i punktualne przybycie, zaopatrzone w mandat swej Grupy.

Franciszek Prochot, prezes
Helena Marzec, sekr. Gminy.

Z Gminy 2 ZNP

Posiedzenie wyborcze Gm. 2 ZNP odbędzie się w środę, 6 stycznia, w sali szkoły św. Wojciecha, przy 17-jej i Paulina ul., punktualnie o godz. 8 wieczorem.

Prosimy ażeby nowo wybrani przez Grupę skupiając się przy Gm. 2 Delegaci i Delegatki przynieśli z sobą mandat i podatek na rok 1971. Bardzo ważne sprawy będą omawiane, prosimy więc o obecność. — Michał Dumański, prezes; Stanisław Wzorek, wiceprezes; Bronisława Lesniak, wiceprezeska; Edward Desceki, skarbnik; Wanda Allelujka, sekr. prot. i fin.

Asystent Pow. Superintendenta Szkół w Polskim Klubie w Lane Tech.

Wizyta Asystenta Superint. Szkół Powiatu Cook w Klubie Polskim w Lane Tech. — Powyższe zdjęcie przedstawia asystenta superint. szkół powiatu Cook, pana Roberta G. Hayes, w Polskim Klubie studenckim w tej szkole. Od prawej — prof. Walter M. Pawul, opiekun Klubu Polskiego, p. Robert G. Hayes i Tomasz Kurasiwicz, prezes Polskiego Klubu w Lane Tech. Załączona do tego artykułu w sobotę, 2 stycznia, fotografia przedstawiała zarząd Klubu Polskiego w Lane Tech.

Kalendarzyk Posiedzeń

Środa, 6 Stycznia

Klub Wioski Niedzielska odbędzie swoje posiedzenie w środę, 6-go stycznia, o godz. 7:30 wieczorem, w sali Kaz. Guta, pnr. 1446 W. Huron ul. Zarząd zaprasza wszystkich członków i członkinie na to posiedzenie, na którym odbędzie się także zaprzysiężenie nowego zarządu na rok 1971.

Po posiedzeniu będzie zabawa instalacyjna. Zarząd zaprasza wszystkich członków, aby się wspólnie zabawili.

Zarząd na rok 1971: Stanisław Habura, prezes; Wiktoria Strączek, wiceprezeska; Władysław Mazur, sekr. fin.; Ignacy Bieżyński, skarbnik. Dyrektorki: Anna Zdunek i Zofia Motyl.

Czwartek, 7 Stycznia

Posiedzenie i instalacja Klubu im. Gen. W. Sikorskiego, odbędzie się w czwartek, 7 stycznia w nowej sali Związku Polek, 1309-15 North Ashland Ave., o godzinie 7:30 wieczorem. Członkinie proszone są o łaskawe przybycie by zapoznać się z nową salą. Instalacja zajmuje się wiceprezesa Stella Kendzior. — M. Milas, prezeska; F. Bougas, sekr.

Piątek, 8 Stycznia

Klub Wolnych Przyjaciół zawiadamia, że posiedzenie odbędzie się w drugi piątek miesiąca, t. j. 8-go stycznia, o godz. 7-jej wieczorem, w sali Lucky Stop, 1805 W. Division ul.

Prosimy wszystkich członków o jak najliczniejsze przybycie. Posiedzenie to połączone będzie z instalacją nowego zarządu i podana zostanie smaczna kolacja.

Józef Matuga, prezes; Maria Filip, sekr. prot.

Sobota, 9 Stycznia

Zarząd Klubu Łodźian i Przyjaciół zawiadamia swych członków, że posiedzenie Klubu odbędzie się w sobotę, 9-go stycznia, w lokalu pnr. 1122 N. Milwaukee ave., o godz. 7-jej wieczorem.

Członkowie i członkinie są proszeni o liczne i punktualne przybycie. Nie wszystkie ważne sprawy zostały załatwione na ostatnim posiedzeniu i obecnie musi się je załatwić.

MOZGOWY SPECJALISTA — tak można nazwać dra George'a Ungara (na zdjęciu w swoim laboratorium), który wyprodukował dokładną "kopie" mózgu człowieka, zawierających pewne reakcje. Dr. Ungar metoda elektrycznych szoków wpoił lek 4,000 szoków w obłoczek ciemności (naturalne otoczenie tyca g...). Ekstrakty z mózgu "wyuczonych" szczerów wstrzykiwane normalnym, powodowały u nich ten sam lek wrzede ciemności. Dr. Ungar twierdzi, iż istniejące w r zgu różne amino-kwasy (20) są jak litery alfabetu, od których porządku zależy rodzaj reakcji na bodziec.

O Polsce w Zach.-Niemieckich Podręcznikach

Berlin (KAI) — W ramach "Dni polskich" w Berlinie zach. odbyła się dyskusja nad sposobem przedstawiania wiedzy o Polsce w zachodnio-niemieckich podręcznikach. Rezolucje o potrzebie dokonania takiej konfrontacji i krytycznego przejrzenia podręczników, podjęła zachodnioberlińska Akademia Ewangelicka. W realizacji tego zamierzenia, współpracę z zachodnioberlińską Akademią Ewangelicką podjął Instytut Ziemi Zachodnich w Poznaniu. Inauguracyjne spotkanie obydwu stron odbyło się w Poznaniu. Dyskusja dotyczyła obrazu Polski w podręcznikach historii i geografii ukazujących się w NRF. Obecni na spotkaniu reprezentanci zachodnio-niemieccy i zachodnioberlińscy bardzo surowo ocenili podręczniki, które się u nich ukazują i które u nich obowiązują. Podczas "Dni polskich" w Berlinie zach. przeprowadzono została druga tura rozmów. Referentami problemu była tylko strona polska. Konfrontacja zachodnioberlińska zakończyła się uchwaleniem rezolucji wyrażającej stwierdzenie, iż nie ulega najmniejszej wątpliwości, że problem Niemiec w podręcznikach polskich jest przedstawiony obiektywnie i rzeczowo.

Z Gminy 87 ZNP

Zawiadamia się wszystkie grupy przynależne do Gminy 87 ZNP, że roczne posiedzenie oraz wybory nowego zarządu Gminy odbędzie się w czwartek, dnia 7 stycznia, w sali Lipskich, pnr. 2059 W. 19-ta ulica, punktualnie o godzinie 7:30 wieczorem.

Każda grupa jest obowiązana złożyć mandat wybranych delegatów i delegatek do Gminy 87 ZNP na rok 1971. Mandat powinien zawierać imiona i nazwiska delegatów i delegatek, ich adresy, jak również mandat musi być podpisany przez prezesa i sekretarza Grupy, oraz ma mieć pieczęć Grupy. Mandat należy przynieść na posiedzenie Gminy 87 ZNP w czwartek, 7 stycznia, i doręczyć sekretarzowi Gminy.

Zarząd Gminy 87 ZNP: Michał Łatka, prezes; Stanisław Oleksy, sekr. Gm.

Z Gminy 41 ZNP Zebranie Wyborcze

Posiedzenie i wybory Zarządu Gminy 41 ZNP odbędzie się w środę, 6 stycznia, o godz. 8 wieczorem, w sali del. Anieli Leszczyńskiej, 2532 W. Fullerton ave.

Prosimy Panie Prezeski, Panów Prezesów o zawiadomienie swej delegacji o posiedzeniu, prosimy o nadesłanie mandatów na ręce sekretarki Heleny M. Stermińskiej, 2062 N. Leavitt ul.

Komisja Mandatów będzie urzędować przed posiedzeniem Gminy 41 ZNP, aby można podać dokładną liczbę Delegatów.

Upierzejmy prosimy o punktualne przybycie, gdyż mamy bardzo dużo ważnych spraw do załatwienia. — Prezes ZNP mec. Alojzy A. Mazewski, honorowy prezes; Czesław M. Koscielański, prezes; Helena M. Stermińska, sekretarka.

Dysputa z Nauczycielami

Nauczyciele miejskich szkół nieparafialnych oraz wykładowcy uczelniani na terenie Chicago powrócili dzisiaj do pracy po feriach świątecznych zgodnie z planem zajęć aczkolwiek w dalszym ciągu istnieje problem nowej umowy o pracę. Negocjacje toczą się w dalszym ciągu. W środę odbędzie się spotkanie członków Izby Reprezentantów Związku Zawodowego Nauczycieli celem przedyskutowania warunków kontraktu pracy proponowanego przez Zarząd Szkolnictwa (Board of Education).

Klub Matek Good Counsel H. S.

Klub Matek przy średniej szkole Good Counsel odbędzie swe regularne miesięczne posiedzenie w środę, 6 stycznia, o godzinie 8-jej wieczorem, w kawiarni szkolnej pnr. 3900 W. Peterson ave.

Mówcami na zebraniu będą sierz. Lane i officer O'Brien ze stacji policyjnej Albany Park, którzy prowadzić będą dyskusję na temat problemu groźby narkotyków.

Komitet społeczny Pań będzie w roli gośpodyni. Pani Michael Palewska, przew. komitetu reklamy.

Mamie Eisenhower Na Pierwszym Miejsu

W ankiecie, przeprowadzonej przez Gallupa przy końcu ubiegłego, 1970 r., na pytanie: — "która ze znanych w świecie kobiet jest najbardziej godna uwielbienia i podziwu", wzięło udział 1,517 osób, dając pierwszeństwo, podobnie jak w 1969 r. p. Mamie Eisenhower, wdowie po zmarłym prezydencie St. Zjednoczonych, gen. Dwight Eisenhower. Na drugim miejscu — Pat Nixon, żona prezydenta Nixona; 3 — Golda Meir, premier Izraela; 4 — Rose Kennedy, matka zmarłych tragicznie prez. Johna Kennedy'ego i senatora Roberta Kennedy'ego; 5 — Jacqueline Onassis; 6 — Lady Bird Johnson, żona b. prezydenta Johnsona; 7 —

Ethel Kennedy; 8 — Indira Gandhi, premier Indii; 9 — sen. Margaret Chase Smith, 10 — Coretta King, żona zmarłego tragicznie przywódcy murzyńskiego, Martin Luther Kinga.

W 1969 r., kolejność przedstawiała się następująco: Mamie Eisenhower, Indira Gandhi, Pat Nixon, Golda Meir, Jacqueline Onassis, Rose Kennedy, Ethel Kennedy, Lady Bird Johnson, królowa Elżbieta, — sen. Margaret Chase Smith.

Pani Eisenhower zajmuje jedno z pierwszych miejsc w sereach Amerykanów już od 1952 r., kiedy gen. Eisenhower został wybrany prezydentem.

Powolny Wzrost Ludności Warszawy — Stolicy Polski

Według ostatnich danych, które podaje „Trybuna Ludu”, stan ludności Warszawy na początku pierwszego półrocza 1970 roku wynosił 1.295.100 osób, w tym 695.900 kobiet i 599.200 mężczyzn. W okresie sześciu miesięcy 1970 roku liczba ludności Warszawy wzrosła o 4.100 osób. Najbardziej zaludnioną dzielnicą — pisze wspomniany dziennik — jest nadal Praga-Południe — 218.600 mieszkańców, najmniej — Żoliborz, który zamieszkuje 158.100 osób.

Pod względem liczby ludności — jak informował niedawno tygodnik „Stolica” — Warszawa zajmuje czwarte miejsce wśród stolic krajów „demokracji ludowej”.

Co czwarty jej mieszkaniec nie przekroczył 14 roku życia. Do „najmłodszych stron” Warszawy zalicza ów tygodnik zbyt małą liczbę sklepów i zakładów gastronomicznych oraz miejsc hotelowych. Z początkiem 1970 r. według danych „Małego Rocznika Statystycznego 1970 r.”, było w Warszawie 7.423 sklepów i punktów sprzedaży detalicznej, 623 zakładów gastronomicznych — restauracje, bary, kawiarnie, bufety, kawiarnie i cukiernie, w tym 43 prywatnych.

Jak wiadomo od lat już ludność Warszawy zwiększa się bardzo powoli. Decydują o tym niski przyrost naturalny i obostrzenia meldunkowe. Przed czterema laty na każde 1000 mieszkańców miasta przypadało około 24 urodzeń, obecnie zaś tylko 9 urodzeń.

W 1955 roku przyrost naturalny wynosił w Warszawie 12,5 osób na 1000 mieszkańców, a w 1969 r. — jak podaje wspomniany „Rocznik” — jedynie 0,6 osoby.

Jeśli chodzi o obostrzenia meldunkowe, to od szeregu lat w Warszawie, podobnie jak w innych większych miastach, reżym ograniczył do minimum imigrację ludności. W wyjątkowych tylko wypadkach wolno udzielić zezwoleń na pobyt stały lub czasowy.

Obowiązujące przepisy pozwalają władzom dokonywać

szczegółowej selekcji osób, które chcą się osiedlić na stałe lub okresowo.

Odmawia się zameldowania nawet w domach prywatnych, które dotąd nie zostały przejęte na własność państwa lub urzędów miejskich.

Wydział Kongresu Polonii Popiera Jana Marcina

JOHN C. MARCIN

Wydział stanowy Kongresu Polonii w Illinois opowiedział się za pełnym poparciem kandydatury Jana Marcina na klerka miejskiego.

Prezes dr Edward Różański w liście do Jana Marcina zapewnił, że Wydział stanowy Kongresu Polonii w Illinois nie tylko popiera jego kandydaturę ale będzie pracował nad jego wyborem. Kopia listu do Marcina została wysłana do mayor'a Daley.

Jan Marcin jest klerkiem miejskim od wielu lat i kandyduje ponownie w tegorocznych wyborach miejskich.

Z Ligi Morskiej

Uwaga Oddział Tęcza Nr. 40 L.M.

Zarząd Oddziału Tęcza Nr. 4-ty Ligi Morskiej zawiadamia wszystkich członków i członkinie, iż bardzo ważne posiedzenie Oddziału Tęcza Nr. 4-ty L.M. przy Okr. 2-gim odbędzie się we wtorek, 4 stycznia, w nowej sali Związku Polek, 1309 N. Ashland Ave., o godz. 12:30 popołudniu. Będzie to pierwsze posiedzenie w tej sali i to bardzo ważne, na które prosimy przybyć.

Feliks Kulpa, prezes; Maria Filip, sekr. prot.

NOWE OBUWIE DLA MEZCZYN I CHŁOPCÓW

Najwyższej jakości — "Czechosłowacka Made" — po cenach hurtowych.

Otwarte: Wtorek, środa, czwartek, sobota, niedziela. 1819 W. MONTROSE AVE. (Naprz. stacji kolejki Ravenswood)

UWAGA CZYTELNICZY W CHICAGO

Szybkość! Punktualność! Wygoda! oto trzy zasady, jakimi się kierujemy w stosunku do

NASZYCH CZYTELNIKÓW

W myśl naszego hasła — czy chcecie

By Chłopiec Przynosił Wam DZIENNIK ZWĄZKOWY DO DOMU?

Nie będziecie się już więcej kłopotać z kupowaniem gazety. Znajdziecie ją zawsze na Waszym gościnnym progu.

Jeżeli chcecie mieć tę wygodę — wystarczy wypełnić Kupon zamieszczony poniżej i przesłać go na adres:

DZIENNIK ZWĄZKOWY

1201 N. Milwaukee Ave.

Chicago, Ill. 60622

UWAGA!

Dziennik Związkowy przez chłopca dostarczymy OSOBOM KTÓRE ZAMIESZKUJĄ DZIELNICE MIASTA OBSŁUGIWANE PRZEZ NASZE AGENCJE.

KUPON

Zamawiam niniejszym Dziennik Związkowy, który proszę doręczać mi do domu (za opłatą \$1.20 tygodniowo) sześć razy w tygodniu, a za który zobowiązuję się płacić chłopcu regularnie.

Numer domu ..... Nazwa ulicy ..... Piętro .....

Numer Telefonu .....

Miasto ..... Zone ..... Stan .....

Podpis zamawiającego .....

Czennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Second-Class Postage Paid

At Chicago, Illinois

Published Daily except Sundays by

ALLIANCE PRINTERS
AND PUBLISHERS, Inc.
1201 Milwaukee Avenue
Chicago, Illinois 60622

WYSYLANIE PRZEZ POCZTĘ

W CHICAGO I W KANADZIE

Codziennie i Sobotnie	Tylko Sobotnie Wydanie
Rocznice (1 yr.) \$26.00	Rocznice (1 yr.) \$3.00
Półrocz. (6 mos.) 15.00	Półrocz. (6 mos.) 5.50
Kwartal. (3 mos.) 8.50	Kwartal. (3 mos.) 3.25
Miesięcz. (1 mo.) 4.00	

WYSYLANIE PRZEZ POCZTĘ

POZA GRANICE CHICAGO W U.S.

Codziennie i Sobotnie	Tylko Sobotnie Wydanie
Rocznice (1 yr.) \$25.00	Rocznice (1 yr.) \$3.00
Półrocz. (6 mos.) 13.50	Półrocz. (6 mos.) 5.50
Kwartal. (3 mos.) 8.00	Kwartal. (3 mos.) 3.25
Miesięcz. (1 mo.) 4.00	

CODZIENNE (bez soboty)

Chicago - Kanada	Poza Granice Chicago
Rocznice (1 yr.) \$18.00	Rocznice (1 yr.) \$17.00
Półrocz. (6 mos.) 11.00	Półrocz. (6 mos.) 10.00
Kwartal. (3 mos.) 6.50	Kwartal. (3 mos.) 6.00
Miesięcz. (1 mo.) 3.00	Miesięcz. (1 mo.) 2.50

DO INNYCH KRAJÓW:

Codziennie i Sobotnie	Tylko Sobotnie Wydanie
Rocznice (1 yr.) \$34.00	Rocznice (1 yr.) \$10.50
Półrocz. (6 mos.) 20.00	Półrocz. (6 mos.) 7.50
Kwartal. (3 mos.) 12.00	Kwartal. (3 mos.) 4.50

W kioskach (News-Stands) — pojedynczy
Numer Codziennie (Single Daily Copy) 15c

W kioskach (News-Stands) — pojedynczy
Numer Sobotni (Single Saturday Copy) 20c

JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny
JOZEF H. GAJDA, Zarządca

Telefon do Redakcji przed 7:30 rano

BRUNSWICK 8-8707

Telefon wszystkich Biur BRUNSWICK 8-8700
Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

zanki wysuwa żądanie przekształcenia Izraela na demokratyczne, nie-sjonistyczne, świeckie państwo, w którym wszyscy żyliby zgodnie, jak to było od tysięcy lat. Gdyby Żydzi zgodzili się na to, Arabowie podzieliłby się z nimi władzą na zasadzie demokratycznej, nie dając do arabskiej większości. Ze strony żydowskiej zwraca się uwagę, że wszystkie sąsiednie państwa arabskie, z wyjątkiem Libanu, albo mają islam jako religię państwową, albo mają zastrzeżenie w konstytucjach, że głowa państwa musi być mahometaninem.

3. Niepodległe państwo. Trzecim rozwiązaniem było by utworzenie niepodległego państwa arabskiego na zachodnim brzegu Jordanu i w Gazie. Utworzenie takiego państwa wymagałoby przeprowadzenia przez obszar Izraela korytarza, łączącego Gazę z zachodnim brzegiem Jordanu.

4. Federacja z Jordanią. Rozwiązaniem kompromisowym byłoby utworzenie federacji Jordani z zachodnim brzegiem Jordanu pod królem Husseinem. Na zachodnim brzegu Jordanu rządzący by Arabowie palestyńscy, a na wschodnim Transjordanijczycy.

Zagadnienie uchodźców jest najtrudniejszym orzechem do rozgryzienia w stosunkach Izraela z Arabami. Niektóre państwa arabskie, jak np. Irak mogłyby z łatwością wchłonąć większość lub wszystkich uchodźców, ale nie kwapią się do tego, ponieważ arabska propaganda straciła by główny atut propagandowy. Arabscy uchodźcy nie zdają sobie sprawy, że są ofiarami i narzędziem wielkich tego świata.

INNI PISZĄ:

Tragiczny Los Polski

THE WALL STREET JOURNAL — Historia Polski pełna jest tragicznych przegranych spraw, jak to zresztą sugeruje sam jej hymn narodowy, zaczynający się od słów "Jeszcze Polska nie zginęła."

W ubiegłym miesiącu Polacy znów wszczęli krwawą walkę przeciw swemu reżymowi, dla zaprotektowania wobec drastycznej podwyżki cen żywcio koniecznych artykułów. Na skutek tych tajemniczych procesów, jakie są właściwością komunistycznych dyktatur, powstanie to spowodowało zmianę rządu.

Ale w jakim celu? Niestety, prawdopodobnie to do odpowiedzi brzmie, że dla Polaków nie się w rzeczywistości nie zmieniało.

Na skutek swego położenia geograficznego Polska stała się w ciągu historii miejscem bitew i ofiar brudnych, na gigantyczną skalę, manewrów ze strony sąsiadów. Obecnie, ma ona życiowo strategiczne znaczenie dla Związku Sowieckiego, któremu zapewnia połączenie z Niemcami wschodnimi. Jakkolwiek więc, podjęta przez nowe przywództwo, próba istotnego zliberalizowania władzy partii komunistycznej, spotkałaby się najprawdopodobniej z oporem ze strony czujnych Rosjan.

Nie skłania też do radości sam skład personalny nowego reżymu. Najbardziej może interesująca w nim postać jest nie sam nowy przywódca partii Edward Gierke, ale Mieczysław Moczar, który został członkiem polityki i sekretarzem dla spraw bezpieczeństwa państwowego i sił zbrojnych.

Pełniący to kluczowe stanowisko Moczar jest nacjonalistą, który żywić się zdaje marzenia o złamaniu sowieckiej kontroli nad Polską. Ale wszelka taka realna próba sprawałaby nad Polskę nową katastrofę militarną. A nawet, gdyby Moczarowi powiodło się wypłynięcie na powierzchnię w postaci "polskiego Tito," jego dotychczasowa kariera, jako "człowieka twardej ręki" wskazuje, że i w takim wypadku los Polaków nie byłby o wiele lepszy.

Z zachodniego punktu widzenia rozruchy w Polsce są o tyle korzystne, że sprawiają kłopoty Rosji i stanowią dla każdego przypomnienie, iż sowiecka kontrola nad resztą Europy wschodniej nie jest popularną. Ale stwarzają też one sytuację nieustaloną, jaka doprowadzić może do zacieśnienia sowieckiej kontroli, co znów stanowiłoby cios dla zaznaczających się w innych krajach wschodnioeuropejskich prób, zmierzających do stopniowego uniezależnienia się od Moskwy.

Przyjemnym byłoby zapewne, gdyby można było mieć nadzieję, że zmiana rządu w Warszawie stanowi rzeczywistą odpowiedź polskiej partii komunistycznej na zgłaszane przez masę narodu uzasadnione roszczenia i bolączki i że obecnie poczyniono pierwsze kroki na drodze ku liberalizacji, jaka przyczyni się do poprawy losu narodu. Ale, niestety, bardziej realistyczna ocena zaburzeń w Gdańsku, Gdyni, Sopocie itd. nakazuje dopatrywać się w nich tylko jednej jeszcze przegranej sprawy.

To i Owo

Mróz plus ultradźwięki. Ta kombinacja — jak twierdzą specjaliści brytyjscy — rozwiązuje całkowicie problem przechowywania mleka. Jak dotąd zamrożone mleko można było przechowywać do kilku miesięcy. Jeżeli natomiast przed zamrożeniem podda się je napromieniowaniu ultradźwiękami, czas przechowywania wzrośnie do kilku lat. Po rozmrożeniu mleko w zupełności odzyskuje smak i nie zmienia wartości odżywczych.

Ultradźwięki, — Najnowsza Zdobycz Nauki — w Służbie Medycyny i Techniki. — Jak Jozue Głosem Trab Zburzył Mury Jerycha. — Ultradźwięki a Tajemnica Atlantydy

„Popular Mechanics” zajmujące się osiągnięciami i możliwościami dalszego, szerszego zastosowania ultradźwięków, jednej z najnowszych zdobyczy wiedzy.

Kiedy karetka pogotowia przywoziła go do szpitala, nie mógł już z niej wyjść o własnych siłach. Lekarze zastanawiali się co może być przyczyną potwornych bólów brzucha pacjenta. Kamienie żółciowe? Nerka? Ślepa kiszka?... Chorego umieszczono na oddziale diagnostyczno-radiologicznym, gdzie miano wypróbować działanie nowo spróbowanej aparatury ultradźwiękowej.

Po chwili też zjawił się lekarz, który miejsca, gdzie choroby odczuwał największe bóle zaczął dotykać instrumentem, przypominającym mini-mikrofon od kieszonkowego magnetofonu. Na ekranie stojącej obok na stoliku lampy kinoskopowej pojawiła się świetlna, falista linia, podnosząca się i opadająca. Aparat zaczął „przemawiać własnym językiem”, wyjawiając przyczynę bólu.

Okazało się, że trzeba chorego natychmiast przenieść na salę operacyjną; przyrząd stwierdził, że na osłabionej ścianie aorty brzusnej powstało niebezpieczne „uwypuklenie”, grożące w każdej chwili pęknięciem, co spowodowałoby gwałtowny krwotok zakończony nieuchronnym zgonem pacjenta. Aparatura umożliwiła więc lekarzowi do skomplikowanego, trwającego co najmniej godzinę badania rentgenologicznego koniecznego dla wykonania tzw. „aortogramu”. Diagnostyka ultradźwiękowa trwała zaledwie parę minut.

Kiedy indziej zgłosił się do szpitala pewien lekarz, który po fatalnym potrąceniu przez samochód, zaczął odczuwać bóle głowy nie do zniesienia. Zarówno prześwietlenie czaszki, jak i elektroencefalogram nie wykazały żadnych zmian. Tymczasem nowy aparat — ultrasonograf — stwierdził, że cały mózg chorego jest przeemieszczony nieco w bok, co musiało nastąpić wskutek jakiegoś silnego, wewnętrzne-go ucisku.

Trzeba było otworzyć czaszkę. Po wypompowaniu kilku-centymetrów sześciennych krwi chorey poczuł olbrzymią ulgę. Obserwacja ultrasonograficzna przez następnych kilka dni pozwoliła ustalić dokładnie, gdzie pozostały jeszcze skrzepy. Po całkowitym ich usunięciu pacjent powrócił do zdrowia.

To były tylko dwa, bardzo charakterystyczne, przykłady wszechstronnych możliwości stosowania ultradźwięków w medycynie, z własną w dziedzinie tzw. „diagnostycznej ultrasonografii”. Pozwala ona bezbłędnie odczytać wszelkie wylewy krwi, wybruszenia tętnic i żył, skrzepy we wszystkich narządach, nawet najbardziej ukryte kamienie, a także różne, dotąd niewykrywalne tumory, narośla i abscesy, nawet te ukryte w zakamarkach mózgu. Do tego rodzaju diagnoz używa się drgań naddźwiękowych o częstotliwości do 15 mln na sekundę.

Od niedawna zaczęto stosować fale ultradźwiękowe do przeprowadzania delikatnych i precyzyjnych operacji w mózgu i w oku. Tylko zminiatyzowany ultrasonograf pozwolił bowiem ustalić, czy w oku odkleiła się siatkówka, czy też nastąpiło przemieszczenie soczewki, lub wytworzył się mały skrzep.

Dzięki ultradźwiękom można będzie także mierzyć wszystkie „części ciała” rozwijającego się w łonie matki płodu, jeszcze wówczas, gdy jego długość wynosi zaledwie 60 mm! można również obserwować pracę serca — wykrycie jakichś wad wrodzonych, pozwoli na wczesną ich likwidację, przy pomocy mikrochirurgii!

„Ultrasonowizja” ukazuje najdrobniejsze zmiany w tkance ludzkiej, których nie dostrzeże najczulszy rentgen. Zabieg tego rodzaju są przy tym bezbolesne i nieszkodliwe, nie zachodzi bowiem obawa napromieniowania pacjenta, ani personelu medycznego... Aparaturę uruchamia się w ciągu zaledwie paru minut, a bardzo dokładne zdjęcia fotograficzne chorego organu — nawet trójwymiarowe, holograficzne i w bar-

wach naturalnych — otrzymuje się już w 10 sekund po zbadaniu.

Fantazji w dziedzinie nauki snują domysły, że pierwszym człowiekiem w dziejach ludzkości, który zastosował ultradźwięki w praktyce — nie na pożytek, ale na zgubę rodzaju ludzkiego był... biblijny Jozue: każąc dąć w trąby, doprowadził do zburzenia murów Jerycha. Ultradźwięki mogą bowiem działać również niszcząco. Wszystko zależy od ich częstotliwości i stopnia natężenia. Bo owe „fale sprężyste”, jak je nazywają, są naprawdę „do wszystkiego”.

Ludzie nie interesowali się ultradźwiękami przez długie stulecia. Nawet w czasach już współczesnych, bo od r. 1933 — zaczęło je stosować jedynie... diatermii. Dopiero walka z szalejącymi na morzach hitlerowskimi łodziami podwodnymi przywróciła ultradźwiękom ich rangę. W Wielkiej Brytanii, w pierwszych latach ostatniej wojny skonstruowano tzw. „sonar”, czyli „echosonde”. Działanie jej było proste. Generator ultradźwiękowy wysyłał fale, które po odbiciu się od przedmiotu, natopkany po drodze, powracały w postaci swego rodzaju „echa”. Źródłem tych drgań był zazwyczaj kryształ kwarcowy, który wysyłał je w przestrzeń, pobudzony przez przebiegający przez niego prąd elektryczny o pewnej częstotliwości. To powracające „echo”, napotykać z kolei podobny kryształ w odbiorniku, wprowadzało go w identyczne wibracje, jakie wysyłał kwarc nadajnika. Włączony w obwód prądu wywoływał w nim te same wahania, co poprzednio, tyle że „odbite”, czyli niosące w sobie wiadomość, jaki przedmiot i w jakiej odległości porusza się nad nim morskim, w danym przypadku — nieprzyjacielska łódź podwodna. Mimo udoskonalenia, zasada działania nadawczo-odbiorczych urządzeń ultradźwiękowych pozostała do dziś niezmieniona.

Zatem człowiek poznał ultradźwięki dość późno i to tylko dzięki natarczywemu podglądaniu żywej przyrody. Od dawna było wiadomo, że np. nietoperze poruszają się w ciemnościach, nie zważając o żadne przeszkody.

Dzieje się to dlatego, że wysyłają regularnie swoje „super-piski”, odbierane następnie jako echo. Stwierdzono także, że uszy psów i delfinów są również czułe na tego rodzaju fale powietrzne.

Najwyższe dźwięki, słyszalne przez ucho ludzkie, to nie które tony piszczałki, skrzypienia krety w trakcie pisanina na tablicy. Górna granica słyszalności wynosi ok. 15 tys. wibracji na sekundę, powyżej już zaczyna się „królestwo ultradźwięków”, które rozciągają się aż do strefy 10 miliardów drgań. Zakresowi temu odpowiadają fale w granicach od kilku centymetrów do 1 mikrona (dla najwyższych częstotliwości).

Najciekawsze właściwości, które przesądziły o fantastycznej karierze tak długo zamierzanych ultradźwięków, polegają na tym, że ze względu na bardzo dużą długość, zachodzą olbrzymie podobieństwa między nimi a... promieniami świetlnymi. Odbijają się one, podobnie jak światło od gęstszego środowiska materii. Mogą też jak promienie rentgena przenikać na wskroś.

Nie tylko diagnozy, ale również wykrywanie wszelkich defektów strukturalnych w poroździe martwej leży w możliwościach ultradźwięków. Ilekatastrof budowlanych już uniknięto, a ile udało się jeszcze uniknąć w przyszłości! Tak zwana „defektoskopia ultradźwiękowa” pozwala na wykrywanie wewnętrznych wad materiału, jak pęcherze gazowe, rozrzedzenia, wtrącenia niemetaliczne, ukryte pęknięcia itp. Całkiem podobnie — jak w ciele ludzkim. Do niedawna np. bany wytrzymałość skrzydeł samolotu. Mimo to, zdarzało się, że opadały one już podczas pierwszego, próbnego lotu, albowiem metal „był już zmęczony” próbami. Teraz, przy pomocy ultradźwięków sprawdza się wszystko w sposób nieniszczący.

Opisane dotychczas działania tych fal — miało charakter przeważnie „bierny”. Ale ultradźwięki można włączyć czynnie do techniki i produkcji.

Zdolne są one np. spajać różne przedmioty termoplastyczne, ba, nawet łącząc ze

GŁOSY CZYTELNIKÓW

OD REDAKCJI:

Anonimowych listów nie umieszczamy. Autor może podpisać swój list pseudonimem ale musi podać do wiadomości redakcji swoje prawdziwe nazwisko, adres i numer telefonu. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania listów usuwania niewłaściwych słów. Listy przeznaczone do umieszczenia należy pisać na maszynie z podwójnym odstępem i na jednej stronie kartki.

Echa Podemonstracyjne...

W ostatnich tygodniach Polonia chłogoska była świadkiem dwóch demonstracji, bardzo istotnych dla nas politycznych emigrantów.

W pierwszym wypadku demonstrowali Litwini przed Civic Center przeciw haniebnemu postępkowi amerykańskiej „Coast Guard”, która wydała Sowiecom, prosiąc go o azyl, marynarza Litwina Simona Kudzinke.

W drugim wypadku Polonia chłogoska protestowała przeciwko morderstwom ostatnio dokonany na Narodzie Polskim przez służalców Moskwy, sprawujących obecnie w jej imieniu władzę w Polsce.

Znamiennym jest fakt, że obie demonstracje zostały silnie poparte przez emigrację wszystkich narodów Europy Środkowo-Wschodniej, a więc narodów, które łączą wspólny, zasadniczy cel. Celem tym jest zrzucenie okupacji sowieckiej i odzyskanie niepodległego bytu.

I tak na demonstracji litewskiej obok Litotyszów, Estończyków, Białorusinów, Ukraińców, Jugosłowian, Czechów, Słowaków i Węgrów, znaleźli się i Polacy. Byliśmy reprezentowani przez przed-

stawiciela rządu emigracyjnego, Kongresu Polonii i delegatów wszystkich organizacji weterańskich. Podobnie w demonstracji polskiej wzięli udział przedstawiciele prawie wszystkich wymienionych wyżej grup narodowościowych, reprezentujący szeroki wachlarz organizacyjny.

Solidarność wyraziła się nie tylko w wymianie delegatów, ale także w poparciach, w niektórych wypadkach bardzo gorących, na łamach prasy etnicznej i programach radiowych.

Nie od rzeczy będzie przypomnieć, że identyczny objaw solidarności wśród emigrantów Europy Środkowo-Wschodniej zaistniał także w roku 1968, w stosunku do Czechów i Słowaków.

Nasuwają się wnioski pocieszające. Emigracje narodów Międzynarodowa coraz wyraźniej zaczyna rozumieć potrzebę współpracy. Staje się coraz bardziej jasnym fakt, że działając solidarnie możemy daleko więcej osiągnąć, nie tylko tu na emigracji, ale przede wszystkim tam, w naszych ojczyznach krajach, gdzie bracia nasi cierpią, pod katem wspólnego wroga.

Stanisław Jaworski

Na Horyzoncie Politycznym Rozażnia Sie

Ostatnia krwawa walka — głównie robotników przeciw reżymowi komunistycznemu w Polsce wykazała wyraźnie, że partia komunistyczna nie zdoła jest już dłużej rządzić narodem polskim, mając tylko poparcie Moskwy.

Naród zaczyna wywierać nacisk na partię, która nie ma innego wyjścia jak pod tym naciskiem ustępować. Nastąpiło przegrupowanie sił w kraju na korzyść narodu polskiego. Lud polski ufający coraz bardziej w swoje siły z obrony, którą wyrażał biernym oporem, przechodzi do ataku, a partia skompromitowana i osłabiona zepchnięta została z pozycji atakującej naród na pozycję obrony swojej egzystencji. Dziś nikt nie jest w stanie odwrócić lub choćby tylko zatrzymać tego procesu. Będzie on postępował naprzód i naród polski będzie miał coraz więcej do powiedzenia. Na temat kto powinien rządzić w Warszawie.

Można oczywiście na pewien czas przyhamować dążenia zakutego w kajdany i upokorzonego narodu, ale to doprowadziłoby w przyszłości do jeszcze większych zaburzeń i wstrząsów, które swym znaczeniem wyszłyby po za granice Polski. Naród od zakończenia wojny walczy o wolność polityczną i walka ta nie słabnie lecz wzmacnia się.

Naród polski występuje głównie przeciw nielowi politycznej, która dąwi go od 25 lat i jest głównym sprawcą wszystkich jego dotychczasowych nieszczęść oraz hamulec do rozwiązania nagromadzonych trudności jak i przeskoku w urzędzeniu sobie życia według własnej woli. Partia komunistyczna, odpowiedzialna za nielwo polityczną w Polsce, jest odizolowana od narodu jak nigdy dotąd.

Głód i przelana krew napełniły serca i umysły Polaków nastrojami rewolucyjnymi. Aby je rozładować i rozwiązać wiele skomplikowanych problemów oraz uzyskać zadawalające wyniki ekonomiczne, partia musi wciągnąć do działalności politycznej i gospodarczej społeczeństwo polskie. Bez jego poparcia pozytywnych wyników osiągnąć nie można. A społeczeństwo nie da poparcia żadnym poczynaniom partii bez uzyskania zasadniczych koncesji na odzyskanie wolności politycznej.

O poparcie narodu bez dania mu wolności politycznej zabiegał bez-

sobą ożęści aluminowe i ze stali nierdzewnej, nie do „ugryzienia” przez żaden palnik acetylenowy lub wodorowy! Ultradźwięki „podejmują się” też tak delikatnych zadań, jak idealne czyszczenie wszelkich przedmiotów z brudu i pyłu.

Przed ultradźwiękami rozciągają się wspaniałe perspektywy. Dzięki nim można będzie „wytłaczać” ropę naftową z nasiąkniętych nią kanadyjskich pokładów piasku, jak również wydobywać spód lodowców na Alasce i w innych miejscach Ziemi. Hydrolokalizacja, która od czasu wynalezienia pierwszego „sonaru”, pomaga olbrzymią ewolucję, przegadając stworzyć dokładną mapę topograficzną dna morza i oceanów, obiecuje nam również, że jeśli Atlantyda kiedykolwiek naprawdę istniała, stwierdzą to tylko ultradźwięki, „rysując” dokładne zatopione miasta i budowle...

skutecznie Gomułka w 1956 roku. Zyskał wówczas poparcie głównie niezorientowanych politycznie i karierowiczów, a więc elementu bez znaczenia.

Ludzie ci nie mogli pociągnąć za sobą mas, które pozostały biernie. Był to początek wiadomego końca rządów Gomułki.

Naród ma dziś więcej doświadczenia niż w 1956 r. I dlatego partia może się tylko raz jeszcze skompromitować gdyby zażądała od narodu poparcia nie dając mu więcej wolności politycznej. Powrót do wyrzucenia Gomułki, jakie echowało zapamiętanie, jakie echowało Gomułki jest dzisiaj niemożliwy, tak jak za czasów Gomułki niemożliwy był powrót do barbarzyńskich czasów stalinowskich.

Jest więc nadzieja, że w kraju będzie więcej wolności nie tylko dla kościoła katolickiego, ale i dla działalności politycznej.

Marian M. Augustynski

WIÓRA SPOD PIÓRA

MEKI PIEKIELNE

Umarł Cyraniewicz, poszedł do piekła. Diabeł z szacunkiem oprowadza go po różnych oddziałach: smolowym, czarnoborowym itp. Cyraniewiczowi, żadna z propozycji nowych kar nie odpowiada. Wreszcie diabeł otwiera drzwi do wytworzonego umebowanego pokoju, w którym w niewygodnej sytuacji znajdują się Gomułka i Brigitte Bardot. Ta kara trafiła do przekonania Cyraniewiczowi, ale diabeł wyprowadza go z błędu:

—To nie dla ciebie! Tutaj pokutuje nie on, tylko ona.

* * *

WSPÓLNOTA

Jeden hippie do drugiego:
—Stary, pożycz mi skarpetki, bo moje się już całkiem pokruszyły.
—A weź sobie, stoją pod łóżkiem.
* * *

NAJSTARSZY HAMLET ŚWIATA

W San Francisco 73-letnia aktorka australijska, Judith Anderson zagrała Hamleta. „Jeśli Sarah Bernhard grała Hamleta, mając lat 60, dlaczego ja go nie mogę grać przekroczywszy 70”. Występ jej okazał się żałosny i spowodował krytyków amerykańskich do okrutnych wrzów recenzji, w rodzaju, na przykład, takiego zdania, wypowiedzianego przez krytyka Stanleya Eichelbauma z kalifornijskiego „Examinera”. „Hamlet pani Anderson — pisze on — był połączeniem historii starej matrony z wyciem niemowlęcia”. Aktorka nie czytała jednak, jak oświadczyła, tych recenzji; uważa swoją kreację za genialną i zamierza ją powtórzyć za rok na Festiwalu Sztuki w Edynburgu.

* * *

CYTATY TYGODNIA

„Prezydent położył na stół gry wszystko, co zrobił w ciągu 16 miesięcy urzędowania”. („Washington Post” o agresji na Kambodżę)

„Nigdy nie dowierza podwładnemu, który nie widzi żadnych wad u swego przełożonego”. (Prezes Fiata, Giovanni Agnelli).

„Dopatrywanie się sensu we wszystkim — oto choroba naszych czasów”. (Pablo Picasso)

U. S. Cycling Group Admitted To F. I. M.

The international affiliates of the Federation Internationale Motorcycliste have unanimously approved the entry of the American Motorcycle Association into the F.I.M. as the sole representative and affiliate in the United States. The vote came during the first sessions at the annual congress of the Federation held in Cannes, France.

The 81 F.I.M. delegates, representing 48 nations, overwhelmingly approved the installment of the 120,000 member A.M.A. into the world body on the first ballot. Support from the Iron Curtain delegates who form a strong bloc in the Federation was not expected, and it must be construed as a diplomatic endorsement paving the way for an international exchange in the sport of motorcycling similar to the world Olympics.

As sole F.I.M. affiliate in the United States, the American Motorcycle Association will be expected to manage and sanction a full program of international activity eventually including United States Grand Prix races that will award points toward world championships in road racing and motocross.

Currently running in the United States is the eight-event Trans-Am international motocross series, a pilot project for the larger international program. Racing in the Trans-Am are England's former F.I.M. world champion, Jeff Smith; Sweden's Gunnar Lindstrom, and the current F.I.M. world champion Joey Robert, Belgian.

Brazil Berated Over Olympics

Poor Organization Blamed For Dismal Showings

Sao Paulo, Brazil (UPI) — Why has Brazil, the largest country in Latin America with a population of 92,000,000, won only three gold medals in the history of the Olympics?

Adhemar Ferreira de Silva, who won two of the medals, has a quick answer.

"Brazilian amateur sports are poorly organized," he said. "The leaders do not know what it is all about, and they have bad advisers. The structure simply does not function. The athlete does not have the conditions to show his qualities."

Silva, now a 43-year-old lawyer - journalist, won the gold medal in the triple jump in Helsinki in 1952 with 53 feet 2 1/2 inches. He bettered the record with 53-71/2 in the

1956 games at Melbourne for his second medal.

The only other Brazilian gold-medal winner was Guilherme Paraense, who won a target-shooting title in 1920.

"I had to sacrifice my private life and interrupt my studies," Silva said. "Because of the unjust structure of Brazilian amateur sports, the athlete is not helped by the Government. He has to fight against many difficulties and he never has adequate materials to train with. He must sacrifice long hours of work."

Government aid, he said, is the only solution. He is against "professionalization" of amateur sports, but he warns that without government-supported facilities and organization, Brazil will never shine in the Olympics.

He cites the case of Nelson Prudencio, who in 1968 won the triple-jump silver medal in Mexico. The gold medalist was V. Saniev of the Soviet Union.

"Saniev had at least two years of training for the Olympics," said Silva. "And Prudencio? He was fired from his factory four months before traveling to Mexico."

City League Keeps Same Football Days

The City League football schedule will continue on Thursday, Friday and Saturday in 1971.

There was a possibility of the schedule being moved to games on Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday, with no Saturday contests.

Football coaches of the league held a special meeting, rejecting the changes, and it was finally agreed upon by Board of Education officials who consulted area associate superintendents and principals before making a final decision that the regular format would continue for 1971.

Bulls Back At Stadium Play Rockets

Returning to the friendly confines of the Stadium after a four game tour of the Pacific Division, the Bulls have dates with one of those West Coast opponents and another crucial test with a Midwest Division team lined up this week.

The San Diego Rockets will make their third visit of the season, Tuesday night, and will be seeking their first victory ever of the season over the Bulls.

Tonight (Tuesday) has been designated as "Mighty Mite Night," in honor of 5-9 Calvin Murphy of the Rockets. Any fan 5-9 or shorter will get a half-price admission on any \$4.00, \$3.00 or \$2.00 seat, by merely reporting to gate 5.

Tonight also marks the last time that San Diego will appear in Chicago for the season. The Bulls have two more dates with the Rockets in San Francisco and San Diego.

The Bulls move out to Madison, Wisconsin, Wednesday, January 6 for a neutral court attempt at derailing the Milwaukee Bucks' title express in a game that will be televised locally on WGN-TV at 8:00 p.m.

The Bulls will wrap up the week's brief business on Friday night in the Stadium when they host the expansion Portland Trail Blazers who will be making their Chicago debut.

8 Players Named To West All-Stars

Three old pros—Jerry West, Wilt Chamberlain and Oscar Robertson—were named recently as members of the West squad for the National Basketball Association's 21st annual All-Star game on Tuesday, Jan. 12 in San Diego.

West and Chamberlain, teammates on the Los Angeles Lakers, and Robertson, playing his first season with the Milwaukee Bucks, are three of the five players in the N.B.A. to score more than 20,000 career points. This marks the 11th time each player has been selected to play in an All-Star contest.

West was voted to the starting five along with the Bucks' Lew Alcindor, the top pointgetter; Connie Hawkins of the Phoenix Suns, Jerry Lucas of the San Francisco Warriors and Dave Bing of the Detroit Pistons.

Bob Love of the Chicago Bulls joins Chamberlain and Robertson as the alternates on the West team. Six more players will be picked by the nine Western Conference coaches and every team will have at least one representative.

Alcindor, the N.B.A.'s leading scorer, received a total of 16.8 of 17 points in voting among sports writers and broadcasters in the N.B.A. cities.

Ski Association To Hold Midwest Races

Milwaukee (Special) — The Central Division of the United States Ski Association has scheduled 84 races for the 1970-71 season.

Z Bocznej Trybuny Sportowej

ZYGMUNT P. BOBIN

PIŁKARZE polscy zakończyli oficjalnie rozgrywki 1970 roku. Określenie to nie jest zresztą ścisłe. Bowiem okres futbolowy nie pokrywa się dokładnie z rokiem kalendarzowym. Całość jego tworzą, wstępny sezon jesienny i finałowy — na wiosnę. Dopiero suma wyników z obu tych części kształtuje ostateczną tabelę. Próba bilansu 12 miesięcy kalendarzowych ma swoje uzasadnienie, — gdyż pozwala na analizę aktualnego stanu, tym bardziej, że przerwa letnia jest raczej krótka i nie stanowi też terminu oficjalnych przetargów piłkarskich, jak dzieje się to w krajach o pełnym statusie zawodowstwa lub kontraktu.

ROZGRYWKI sezonu jesiennego o mistrzostwo poszczególnych klas i grup w Polsce doprowadzono do półmetka. Z konieczności ograniczamy się oczywiście do ogólnej oceny klasy najwyższej tj. pierwszej ligi, gdyż ona najbardziej emocjonuje Kraj i interesuje zagranicę.

MISTRZEM jesieni (nominalnie umowa bez oficjalnej pieczęci) została warszawska Legia, którą na wiosnę fetowano, jako pełnego mistrza Polski sezonu 1969/70. Przedowniczo jest w pełni zasłużone i z żadnej strony nie nasuwa zastrzeżeń. Z 13 rozegranych spotkań, Legia przegrała tylko jedno w Zabrzu ze swoim wieloletnim rywalem Górnikiem (1:3). W 10 grach odniosła zwycięstwo, a dwukrotnie zremisowała. 28:9 bramek i uzupełnia ten imponujący bilans, na który złożył się wysiłek i ambicja wszystkich graczy.

PRZEWAGĘ Legii przypisuje się częstokroć doskonałej formacji środkowej z Blautem i Deyną jako filarami. W rzeczywistości tajemnicą tkwi głębiej. — Warszawska drużyna wojskowa jest zespołem wyrównanym we wszystkich liniach. Wysoko rozwinięta technika pozwala na przeprowadzenie płynnej, rozsądnej gry kombinacyjnej, — dalekiej od szablonu. W linii obronnej nie ma wprawdzie wybitnej indywidualności, jednak jako całość tworzy ona trudną, niestępliwą zapórę. Asekuruje ją doskonale zbudowany, — szybki i zwinny bramkarz Grotyski, typ wszechstronnego sportowca, który jednak chwilami daje się ponieść żywemu temperamentowi.

LEGIA posiada jeszcze jeden atut, jakim nie może z nią konkurować żadna drużyna w Polsce. Nieprzeciętną siłę napędową napad stanowi dwaj bardzo szybcy, zwinni skrzydłowi Gadocha i Żmijewski. Obaj, — w której flance, potrafią oni porwać za sobą cały atak, pilnie dostrzegając dogodność sytuacji strzelić. Asystuje im Piesko, który poczynił wielkie postępy i nieraz wpisuje się na listę strzelców. Drużyną kieruje wielokrotny reprezentant Polski — Edmund Zientara, który nie tylko nie zmarnował dorobku swego poprzednika trenera czeskiego Vejvody, ale potrafił styl drużyny jeszcze bardziej ulepszyć.

NAJPOWAŻNIEJSZY M konurentem Legii wydaje się być Ruch z Chorzowa, który obchodzi 50-lecie swego istnienia. Chorzowian dzielą od przodownika 4 punkty. Nie

jest to zbyt wiele, ale Ruch nie potrafił utrzymać rytmu swego rywalu. Po obiecującym starcie, miał kilka poważniejszych potknięć. Do wybitnych postaci drużyny należy pomocnik Bula, obrońca Wyrobek, były reprezentant Faber oraz Marks.

GÓRNIK znajduje się na trzeciej pozycji (6 punktów mniej). Gra tej drużyny nie wzbudza jednak dawnego zaufania. Napastnik Lubański, — pomocnik Szoltysik, obrońca Oślizło, czy młody Gorgoń, bramkarz Koska są wciąż jeszcze graczami wysokiej klasy, ale całość nie dopisuje. Górnik przypomina wygasły wulkan, który nagłe zagrzmie, z adymi i wybuchnie, by po groźnym pomruku znów zapaść w drzemkę.

POZA wspomnianą trójkę trudno znaleźć na wiosnę poważnego kandydata do mistrzowskiego tronu. Nielatwo też dzisiaj już określić, która z czterech drużyn (Polonia Bytom, Zagłębie Wałbrzych, Stal Mielec, Gwardia Warszawa) pożegna się z pierwszą ligą. Swoistą tragedię przeżywa zwoleńnica Polonii, która dostarczała Polsce wielu znakomitych piłkarzy i wciąż jeszcze posiada w szeregach swych zawodników dobrej klasy, a jednak po wstępnych sukcesach zaczęła toczyć się nieuchronnie w dół.

ROLĘ piłkarstwa polskiego na arenie międzynarodowej ocenić wypada na dwóch płaszczyznach: reprezentacyjnej i klubowej. Jak dotąd, polskie zespoły klubowe osiągnęły w hierarchii spotkań międzynarodowych wyższe pozycje niż drużyny narodowa. Na wiosnę 1970 r. Górnik Zabrze znalazł się w finale turnieju Zdobywców Pucharów Europy, a Legia w półfinale Pucharu Mistrzów Europy. Obie drużyny spisały się bardzo dzielnie i uzyskały wysoką ocenę. Na jesieni utrzymała się dobra passa.

W NOWYM wydaniu Pucharu Mistrzów, Legia po zwycięstwie nad IFK Goeteborg, wyeliminowała belgijski Standard-Lege, co było sensacją poważnego kalibru. W pucharze Zdobywców Pucharów Górnik nie miał większych trudności z duńskim Aalborgiem ani z Goztepe Izmir. Obie polskie drużyny doszły więc do ćwierćfinałów, w których Legia zmierzy się z Atletico Madryt, a Górnik z zeszłorocznym przeciwnikiem finau — angielską drużyną Manchester City!

JEST WIĘC dobra okazja do rewanżu, o który nie będzie jednak łatwo. Należy jeszcze przypominieć, że w pucharze Mistrzów Targowych bardzo dzielnie trzymały się dwie polskie drużyny: Ruch, który ustąpił miejsca słynnej włoskiej Fiorentinie oraz GKS Katowice zostawiając pole równe sławnej Barcelonie hiszpańskiej.

ROK 1970 był dla polskiej reprezentacji narodowej okresem prób i eksperymentów, na które można było sobie pozwolić z uwagi na to, że 9 spotkań miało charakter towarzyski, a tylko jedno było punktowane. Był to mecz z Albanią w Chorzowie w ramach grupowych walk kwalifikacyjnych Mistrzostw Europy. Polska wygrała 3:0, a w przyszłym roku obok rewanżu w Tiranie rozegra po dwa mecze z NRF i Turcją. I z tej właśnie przyczyny przeprowadzano najrozmiańsze testy, — by do decydujących walk zmontować możliwie najsilniejszy i dobrze rozumiejący się zespół.

BILANS 10 gier był dodatni. Wygrano 6, zremisowano 2 i przegrano 2. Stosunek bramek 19:11. Uczestniczyło w nich ogółem 32 piłkarzy w tym 14 debiutantów, z których część dobrze się przejęła i zapewne uzyskała stałe karty reprezentacyjne. Występy były różnorodne. Częstokroć mimo sukcesów — słabsze. W tej chwili trudno jest przewidzieć, jaka będzie siła bojowa polskiej drużyny narodowej w roku 1971 i czy uda się jej wywalczyć wreszcie — tak oczekiwaną przez kibiców polskich poważniejszą pozycję, o której decydują gry punktowane.

Cubs Will Open Camp February 20

The 1971 Cub spring training camp will open in Scottsdale, Arizona, Feb. 20 when pitchers and catchers report.

Balance of the squad will be instructed to report on Feb. 25. The Cub exhibitions season will get underway March 5, against the San Francisco Giants at Scottsdale.

Soviet Athlete Tops Poll

Moscow (UPI) — Ludmilla Turisheva, 18-year-old Russian world gymnastics champion, has been named top sportswoman of the year in an international poll organized by Tass, the Soviet press agency. Sports writers from

NISZSZE ZDJĘCIE przedstawia fatalne skutki działania broni chemicznej na odcinku leśnym w odległości 60 mil od Sajgonu, Pld. Wietnam, który spryskano z samolotu środkami chemicznymi. Powyżej: zdjęcie innego odcinka tego samego lasu, którego nie poddano działaniu broni chemicznej. Naukowcy twierdzą, iż w ten sposób w Wietnamie zniszczono plony żywnościowe zdolne wyżywić 600,000 ludzi przez cały rok.

Rozmaitości z Życia Polaków w Kraju i Za Granicą

Za Kulisami Polskiej Gościnności

Londyn. (D.P.) — Polacy, jadący z W. Brytanii do Polski, nie zostają nigdy na stałe w kraju, ale szybko wracają do Anglii. Po powrocie opowiadają cuda o polskiej kuchni, przyjęciach i jedzeniu. Tymczasem za fasadą tych opowiadań kryje się trudna i okrutna rzeczywistość, jak to wykazują rozruchy głodowe ostatnich tygodni. O ile prawdziwej i uczciwej mówi o tej sytuacji szlachetny list Anglika, Mr. Godfrey, jaki właśnie ukazał się w "Evening Standard". Piszze Mr. Godfrey:

"Wróciłem z wakacji w Polsce... unosząc z sobą wzruszające wspomnienia z gościnności, jaką mi okazywano. Moi gospodarze starali się pomniejszać przede mną trudności jedzeniowe. Powtarzali sarkastyczne żarty o rządzie, w tym stopniu, w jakim my to powtarzamy w Anglii (o swoim rządzie). Zdawałem sobie sprawę, że życie w Polsce jest trudne, ale myślałem, że nie za trudne! Dlatego też wiadomości o rozruchach i o rozpaczliwej sytuacji żywnościowej w Polsce uderzyły we mnie, jak piorun ("like a thunderclap"). Uświadomiłem sobie teraz jak wielkie ofiary musieli ponieść moi gospodarze, żeby okazać mi taką gościnność. Uświadomiłem sobie także, jak trudne musiało być dla nich okazanie mi takiej pogody ("to put up such a cheerful front"). Jakże dzielnym narodem są ci Polacy!"

Taki list więcej mi mówi, niż dziesiątki "fachowych i chytrych" korespondencji, i niż opowieści Polaków "brytyjskich", siedzących wygodnie na dwóch stołkach.

Kawa i Krew

W Polsce daje się odczuwać duży brak kawy. Ludzie błądzą o kawę. Ten brak kawy przypomina mi głodowe rozruchy paryskie z 1794 roku, gdy głodni Francuzi domagali się także ukochanej przez nich kawy. Robespierre powiedział wtedy pogardliwie: "Czego oni chcą? Kosztownych luksusów, jak kawa i cukier? Suchy chleb powinien im wystarczyć". Ta uwaga Robespierre'a wcale nie dopomogła mu do dostania się na drogę do gilotyny.

Zakończenie Roku Beethovenowskiego

Kiedy przed rokiem pisałem dla kalendarza "Dziennika Polskiego" popularny artykuł o Beethovenie z uwzględnieniem kilku interesujących nas i mniej znanych polonistów, nie przypuszczałem, że nadmiar muzyki nawet takiego geniusza, jak Beethoven, może stać się nużący. Ponieważ r. 1970 był rokiem Beethovenowskim (1770-1970), wszystkie programy radiowe i w salach koncertowych były zalane wprost muzyką Beethovena. Nawet sławny pianista rosyjski, Swiatosław Richter, który miał dać recital Beethovenowski w Royal Festival Hallu, zmienił w ostatniej chwili program, twierdząc że nastąpiło chwilowe wyczerpanie (temporary exhaustion) muzyką Beethovena. Zamiast zapowiedzianego programu "rocznicowego" dał więc program złożony z utworów Schuberta, Bartoka, Prokofie-

wa i Szymanowskiego (fascynująca "Maski").

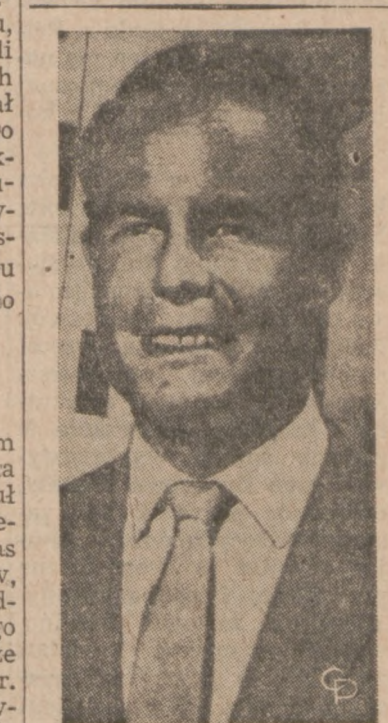
Festiwale. Szczerze wyznaję, że gdy przed kilkunastu laty obchodzono Rok Chopinowski i gdy grali go wszyscy lepsi i gorsi pianiści (a niektórzy pastwili się nad nim), zaczęło mnie także ogarniać znużenie nadmiarem koncertów Chopinowskich.

Wydaje mi się, że nie trzeba urządzać specjalnych festiwali, poświęconych takim genialnym, jak Chopin, Bach, Mozart czy Verdi, gdyż i bez tego stale są oni grani i słuchani. Natomiast celowe są festiwale tych kompozytorów, którzy nie dotarli jeszcze do szerszych kręgów publiczności. Miał więc sens zeszłoroczny (1969) "Rok Berliozy" dzięki któremu, nie tylko świat muzyczny Anglii, ale i Francji, miał możliwość poznać lepiej tak genialne, przedwznowerskie dzieło, jak rzadko grwaną operę: "Trojanie". Berlioz. Warto by też urządzić Rok Monteverdiego, niedawno "odkrytego", jednego z moich ukochanych kompozytorów.

Bohaterka "Trędowatej" w Polsce

Jadwiga Smosarska, aktorka z okresu polskich filmów niemych i ulubienica "pianistów" warszawskich, jako "Trędowata" ze sfilmowanej powieści Heleny Mniszek, wróciła wraz z mężem Tadeuszem Protasiewiczem do kraju. Podobno na stałe! Aktorka udzieliła wywiadu, w którym powiedziała, że życie w Polsce jest o tyle łatwiejsze i przyjemniejsze niż na Zachodzie. Wywiad ukazał się w przeddzień rozruchów głodowych w Polsce. Państwo Protasiewiczowie nie przyjęli — o ile nam wiadomo — obywatelstwa Polski Ludowej, ale zachowali sobie na wszelki wypadek paszporty amerykańskie.

Stan. Bal. Dziennik Polski — Londyn

RICHARD D. ZANUCK (na zdjęciu), dyrektor wytwórni filmów 20th Century-Fox został zwolniony ze swego stanowiska przez... własnego ojca, Darryla F. Zanucka, który jest prezesem zarządu firmy. 68-letni prezes — zwolnił swego 36-letniego syna ze względu na poważne straty finansowe jakie poniósł w minionym roku firma, nawet w przypadku tak szeroko reklamowanych filmów jak: "Myra Breckinridge" i "Tora! Tora! Tora!"

Daybook of America 1770-1870-1970

By CLARK KINNAIRD

No. 111 Flashbacks of other events 1870 and 1770 not reflected earlier in Daybook of America series:

An expatriate Confederate general, Charles Chaille Long of Maryland, was commanding Egyptian troops. Civil War surplus Gatling guns obtained from U.S., given mobile transport [as at left], were used on Ar-

abs rebelling against abolition of the black slave trade in the khedive's realm.

The truly unique Finley twins were born in Morrow County, Ohio, 1870. Two natural heads were at opposite ends of a feminine torso having two legs on opposing sides of the common genital and excretory organs. The phenomenon nursed normally and survived for nine months.

Among other Americans born in 1870: Maxfield Parrish (at Philadelphia), painter and illustrator; Benjamin Cardozo (at New York), Supreme Court jurist 1932-38; Bernard Baruch (at Camden, S.C.), financier and statesman.

1770 was credited birth year, as one of triplets, near old Chillicothe, Ohio, of Tecumseh, great Indian foe of settlers.

News came in 1770 to French colonists in Ohio Valley of trampling to death of 1,500 persons in panic at fete celebrating marriage of the Dauphin (Louis XVI) and Marie Antoinette.

Gaspar de Portola, named Spanish governor of Alta [upper] California, marched from Mexico with troops, priests, and colonists 1,000 miles to found in 1770 a presidio and mission — now Monterey.

Andrzej Markowski

Brzeg

Od siedmuset blisko lat u-lica Zamkowa łączy dwa naj-ważniejsze punkty miasta: — Zamek z Rynkiem; i od lat siedmuset nosi ona niezmien-nie tę samą nazwę: "platea castriensis", jak zapisano w dawnych księgach miejskich.

Równie stary rodowód ma-ją ulice: Mleczna "platea lac-tea" i Polska "platea poloni-calis". Te starożytne nazwy nadane przez słowiańskich fundatorów i założycieli zam-ku i miasta, podobnie jak po-wtarzający się uporczywie w obfitym niemieckim piśmien-nictwie o Brzegu — przymiot-nik "piastowski", świadczą o żywej wciąż jeszcze pamięci piastowskich rządów. Tradyc-ja ta musiała być na tyle po-tężna i związana z historią zamku i miasta, że nawet wła-dze "tysiącletniej Rzeczy" tak skwapliwie tępiące każdy ślad polskości na Śląsku nie kwa-piły się z usunięciem nazwy polskiej dynastii. Stąd w książkach, przewodnikach tu-rystycznych i na tablicach in-formacyjnych odnajdujemy nazwy: "Piastenstrasse", "Pia-stenchule", "Piastenschloss".

Historia brzeskiego zamku jest starsza od historii miasta Brzegu. Trudno ustalić o jaki okres czasu. Wiadomo jedy-nie, że w źródłach pisanych pod datą 1234 odnaleziono wzmiankę o osadzie rybacko-targowej z wanej "Wysoki Brzeg", leżącej w bezpośred-nim sąsiedztwie dworu książ-czego. Osada rozwija się szybko dzięki sprzyjającym warunkom naturalnym: po-łożeniu na skrzyżowaniu głów-nego szlaku wodnego, rzeki Odry, wzdłuż którego prze-biegał stary trakt handlowy łączący Wrocław z Krakowem i dalej z Rusią — z inną waż-ną drogą lądową wodocą z Czech do Gniezna i Torunia. Przy zbiegu tych międzyro-dowych szlaków, zapewne na przełomie XII i XIII wieku powstał plac targowy, a w jego sąsiedztwie dwór książ-cy, szpital św. Ducha i ko-ściół Marii Panny. Wydziel-ono dlań osobny, znaczny ob-szar w granicach miasta, któ-re rozplanowano około 1248 roku za rządów księcia Hen-ryka III. Pomimo przebudow-y, zasadniczy układ placu zamkowego pozostał nie zmie-niony do dziś. Późniejszy niż dwór książęcy plan miasta zo-stał podporządkowany tereno-wi zamkowemu: wszystkie u-lice zmierzają ku niemu. W początkowym okresie swojej historii Brzeg nie odgrywał znaczniejszej roli na Śląsku. Drewniany zapewne dwór, nie był stałą siedzibą księcia, ani nawet jego kasztelana. Sytuacja polityczno-ekono-miczna Brzegu uległa zasad-niczej przemianie dopiero w pierwszej połowie XIV wieku. Na skutek eskalacji po-działów terytorialnych, i tak już niewielkie księstwo wroc-ławskie zostało rozbite na trzy nowe. Brzeg został stolic-ą jednego z nich. Wkrótce jednak Bolesław III połączył księstwa legnickie i brzeskie. Od tej chwili oba księstwa dzielone niejednokrotnie i znowu łączone, pozostawały niezmiennie pod rządami le-gnicko-brzeskiej linii Piastów, do jej wygaśnięcia w XVII wieku. Pomimo, że Bolesław III już jako książę brzeski od-dał hołd lenny królów cze-skiemu, tym samym zrywając polityczne stosunki z Pol-ską, to jednak akt ten nie na-ruszył zarówno ekonomicznej jak i kulturalnej więzi z ko-roną.

Po oddaniu w 1342 roku księstwa legnickiego synom, Bolesław III osiadł tu na sta-łe. Nadanie rangi stolicy kście-stwa nadodrzańskiemu mia-ściu przyspieszyło jego rozwój. Niewątpliwie wpływ na wzrost stopy życiowej tego miesz-kańców miała też... rozrzu-tność księcia. Mieszczenie w zreczny sposób wykorzysty-wali jego finansowe kłopoty, udzielając pożyczek pod za-staw książęcych dóbr, zysku-jąc również tą drogą liczne przywileje. Niepomahowany utracując zastawił kolejno wszystkie miasta i dobra ziemskie, w końcu zaś wła-snych synów. W przeciwnie-stwie do miasta, nie wydaje się by zamek zyskał cokol-wiek na owych transakcjach księcia.

Rzecz o zamku przypada do-piero na rządy Ludwika I (II poł. XIV wieku). W trakcie pierwszej, poważnej rozbudo-wy, zapoczątkowanej w tym okresie, zamek został przesu-nięty na teren dzisiejszych zabudowań. W miejscu daw-nej kaplicy zamkowej wznie-siono kościół, którego prezbite-rium zachowane jest do dziś. Po za owym kościołem wniesionym dla ufundowa-

nej przez księcia kolegiaty, je-dynym istniejącym fragmen-tem rezydencji Ludwika I jest zachowana w dolnych parti-ach potężna czworoboczna wieża. Rządy księcia, typowe-go przedstawiciela swojej e-poki, popierającego kościół i duchowieństwo, podniosły prestiż zarówno miasta jak i zamku. Mieszczan obdarzył nowymi, korzystnymi dla han-dlu i rzemiosła przywilejami i uregulował podatki. Przy kolegiacie założył szkołę, dru-gą w mieście obok istniejącej już parafialnej. Bogaty księ-gozbiór, ofiarowany kolegia-cie, stał się zaczątkiem sław-nej w późniejszym okresie Bi-blioteki Piastowskiej. Wśród relikwii ofiarowanych przez księcia znajdował się odpis starożytnej "Chronica Polo-norum", stanowiącej jawny dowód propolskich sympatii księcia. Ta polityczna orien-tacja Ludwika I jeszcze do-bitnie zadziałała się w t.zw. Chronica principum Polo-niae, "Kronice książąt pol-skich", napisanej przez miej-scowego kanonika na osobiste polecenie księcia. Wydaje się, że na ów życzliwy stosunek do Polski nie miały wpływ mieli dworzanie księcia re-krutujący się z polskich ryce-ryz. Na dokumentach książ-życzych odnajdujemy podpisy świadków: Michał Kurczatko, Szymon Kwas, Janko Miecz, Andrzej Kalinka.

Wiek XV nie był najscze-śliwszy dla zamku i miasta. Wystawny tryb życia księcia Ludwika II, liczne podróże, turnieje, uczty, obciążały mie-szczan długami i podatkami. Walki z husytami zahamowa-ły rozwój handlu i rzemiosła, a wojskowe rekwizycje, po-spolite rabunki, napaści i po-żary wyniszczyły Brzeg ze szczeniem.

Już jednak początek epoki nowożytniej przyniósł zapo-więdź zmian, które w najbliż-szej przyszłości miały nadać świetną rangę zamkowi i mia-stu. Brzeg, który utracił po wojnach husyckich miano stolicy księstwa, odzyskał je ponownie za rządów Jerzego I. Światowiec, bon vivant, za-fascynowany dworem Jagiel-onów, pragnący jego rene-sansową obyczajowość i buj-ny styl życia kultywować u siebie, na brzeskim zamku — nie pozostawił po sobie wprawdzie dzieł godnych u-wagi, ale stworzył atmosferę sprzyjającą dokonaniom swo-ich następców. Początek re-nesansowego przemianom dał Fryderyk II, władca połącz-onych na nowo księstw legnick-iego i brzeskiego. Sukcesy wojsk tureckich w Austrii, otwierające im drogę na Śląsk, kazały mu dzieło przebudowy zamku i miasta rozpocząć od wzniesienia nowego czesnych, silnych fortyfikacji. Nieco później przystąpiono do rozbudowy samego zamku. — Wzniesiono skrzydła połu-dniowe od strony miasta i wschodnie od strony Odry. Parterowe sale owego skrzy-dła są jedynymi, zachowanymi partiami renesansowego zamku. Rok śmierci Frydery-ka II zamyka pierwszy etap przebudowy. Jego następca Jerzy II, znacznie rozszerza jej program. Pragnął on prze-kształcić zamek w rezydencję typu włoskiego: w zwarty kompleks czteroskrzydłowy, skupiony wokół reprezent-acyjnego, ozdobnego dziedziń-ca. W tym celu sprowadza liczną, talentowaną grupę artystów z pogranicza włosko-szwajcarskiego, zwanych ko-maskami, od miasta i jeziora Como. Stworzyli oni w Brze-gu najliczniejszą artystyczną koloniję włoską w środkowej Europie. Dzięki niej, Brzeg stał się silnym ośrodkiem kul-tury renesansowej o dużym wpływie i rozległym zasięgu. Artystycznymi przywódcami owej grupy byli członkowie dwóch rodzin pochodzących z Lugano: Parrów i Niuronów. Byli oni nie tylko autorami wysokiej klasy budowli na te-renie Brzegu, ale również zamków w Guestrów, Szwec-rynie i Upsali, a także forty-fikacji zamków królewskich w Szwecji. Po zaistnieniu się artystów włoskich w Brze-gu, przystąpiono około 1577 roku do realizacji książęcej, renesansowej koncepcji zam-ku. Dokończono więc przebu-dowy południowego skrzydła i wzniesiono skrzydło zachod-nie. Utworzona w ten spo-sób podkowa, zamknięta w la-tach 1556-58 skrzydłem północnym. Wkrótce wokół dzie-dzińca zaczęto wznosić kolum-nowe krążanki oraz przysta-piono do wykonywania rzeźbiarskiej dekoracji bram-y. Powstał jeden z najwspa-nialszych zabytków renesan-sowych w tej części Europy.

Jego najcenniejszym frag-mentem stała się, zachowana szczegółliwie do dziś w swojej głównej partii, reprezentacyj-na brama zamkowa, ozdobio-na popiersiami Piastów, sta-nowiąca obok Kaplicy Zyg-muntowskiej najświetniejszy pomnik architektonicznej rzeźby w Polsce. Jedyne za-chowane do dziś wnętrza re-nesansowego zamku znajdują się w skrzydle wschodnim i są salami muzealnymi. Pomimo, że nie należały one do kom-nat reprezentacyjnych, mie-sciły bowiem kancelarię i ar-chiwum księcia, wyróżniają się wysokiej klasy dekoracjami stiukowymi i pięknymi sklepieniami, dają wyobraź-nie o wspaniałości siedziby Jerzego II. Przez blisko półto-ra wieku zamek omijały zle-losy. Dopiero wojna trzydzie-stoletnia zagroziła mu poważ-nie. W lecie 1642 wojska szwedzkie przystąpiły do ob-lężenia Brzegu. Kiedy jed-nak pierwsze pociski spadły na zamek, księżna Zofia Kata-rzyna, małżonka nieobecnego w Brzegu Jerzego III, wysta-sowała do generała szwedz-kiego Torstena list, prosząc w imieniu wszystkich zgroma-dzonych na zamku dam o za-przestanie ognia. I chociaż w odpowiedzi generał Torsten pisał, że najsukcesyjniejszym zabezpieczeniem dam przed armatnimi pociskami byłoby poddanie miasta i zamku, to jednak prośba księżnej odnio-sła skutek, bo od tej chwili pociski omijały zamek. W sto lat później, w podobnej sytua-cji król pruski Fryderyk II bez chwili namysłu obrócił brzeski zamek w perzynę. O-całałe z pogromu szczątki pańskie rezydencji, pełniły czas pewien funkcje magazynu wojskowego, a także kar-czmy.

Pomimo, że ocalałe z pogro-mu resztki, jak choćby wspa-niała brama czy sale skrzydła wschodniego, zaliczały się do najcenniejszych zabytków re-nesansowych na terenie ów-czesnych Niemiec, to jednak zamek brzeski nie cieszył się względami ani miejscowej administracji, ani historyków sztuki. Interesowali się natomi-ast zabytkiem Polacy pod-rożający po Śląsku w XIX wieku, doceniając jego zna-czenie historyczne i artystycz-ne. W swoich "Podróżach hi-storycznych" Julian Ursyn-Niemcewicz pisał o zamku brzeskim, zwiedzanym w 1821 roku: "Brama ta (zamkowa) tak dla piękności roboty, jako też dla drogiej pamiętek, god-na jest, aby była narysowa-na i wyryta. Nie uczyniono tego dotąd. Piasty Niemców nie obchodzą, i owczem, radzi by oni wszystkich przekonali, iż od stworzenia świata Śląsk do Prusaków należał!". Dopie-ro prace uczonego szwedzkie-go A. Hahna w latach 1908 i czenie zamku i jego miejsce w 1915 zwróciły uwagę na zna-history europejskiej sztuki. Skłoniło to niemieckich kon-servatorów do podjęcia prac zabezpieczających. Druga wojna światowa, która przyniosła zniszczenie miastu, o-szczędziła zamek. Równocze-śnie z otwarciem muzeum dokonano wstępnych prac za-bezpieczających, a także in-wentaryzacji obiektu. Opra-cowano również projekty odbudowy. Jest nadzieja, że w niedługiej przyszłości odzys-ka on swoją pierwotną świet-ność.

("Ty i Ja" — Warszawa).

Pamiętaj, że wobec zmuszenia narodu, pol-skiego, do mileczenia, "Dz. Związkowy" jest jedynym jego wolnym głosem.

ROBIN LINDSAY QUIGLEY (na zdjęciu) została nową dyrektorką organizacji Women Accepted for Volunteer Emergency Service.

Na Fundusz Walki z Rakiem

Dorothy Sadoff-Howard Faigen Memorial Fund afiliowany ze szpitalem Mount Sinai dla badań lekarskich urządza znowu swoją doroczną licytację różnych rzeczy, największą swą imprezę dla zasilenia funduszu na walkę z rakiem.

Licytacja ta odbędzie się w lo-kalu pnr. 1011 W. Leland ave., na zachód od Sheridan rd., począwszy od czwartku, 7 stycznia, o godz. 8-jej wieczorem, następnie przez cały piątek, 8 stycznia oraz przez sobotę i niedzielę 9-go i 10-go stycznia.

Licytacja obejmuje w dobrym gatunku odzież męską, damską i dziecięcą w doskonałym stanie, nadto różne artykuły domowe, od-biorniki elektryczne, biżuterię, za-bawki i wszystko co jest potrzebne dla domu. Niskie ceny.

454 Zabitych w Nowy Rok

Ostateczna lista zabitych w okresie 3 dni święta Nowego Roku wymienia dla całego kraju 454 osób. Krajowa Rada Bezpieczeństwa oszacowywa-ła, iż w wspomnianym okre-sie będzie w kraju od 400 do 500 zabitych. W ubiegłym roku zabitych było w tym okre-sie 481. Ostre zarządzenia przeciwko osobom które kie-rować będą autem w stanie nietrzeźwym, zmniejszyły li-czbę zabitych w pow. Cook do dwóch tylko, gdy w ub. roku było 13 zabitych.

Wszystkim krewnym i znajo-mym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza żona moja i siostra nasza, ś. p.

Helena Konowalik (z domu Panek)

Członkini Tow. Kadetów T. Ko-sciuszko Grupa 1689 ZNP, i Tow. św. Antoniego Nr. 1206 ZPRK.; po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakra-mentami, dnia 4go stycznia, 1971 roku, o godzinie 8:15 rano, w średnim wieku.

Zwłoki można odwiedzać we wtorek, od godziny 4ej do 10ej wieczorem, w środę, od godzi-ny 2-jej do 10-jej wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 7go stycznia, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 4901-07 So. Archer Ave., do kościoła Św. Brunona, a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego na parcele familijna.

Na ten smutny obrządek za-praszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

John, mąż; Walter (Mary), Bruno (Jean), John (Sylvia), Stanley (Gloria) i Chester (Helen), bracia i bratowie; Ma-ry (Walter) Butryn, siostra i szwagier; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: — Szykowny Funeral Home, Telefon: — 735-7521.

Franciszka Latawiec

(z domu Gora, z pierwszego męża Gorczak) żona śp. Franciszka Latawiec, matka śp. Antoniego i Jana Gorczaków, teściowa śp. Dawida Parus

Członkini Tow. M. B. Nieustającej Pomocy Gr. 25 Zjednoczenia Polek w Ameryce; i Tow. Św. Bonawentury Opieki Powołań Kapańskich; przez nieszczęśliwy wypadek, pożegnała się z tym świa-tem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 4go stycznia, 1971 roku, o godzinie 12:30 w nocy, przeżywszy lat 85.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 7go stycznia, o godzi-nie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego por. 1718 West 48-ma ulica, do kościoła Św. Józefa, a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego na parcele familijna.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Stefania Osewska, Katarzyna Parus i James Latawiec, dzieci; Stanisław Osewski, K'ara Latawiec, Bronisława Gorczak i Marian-na Gorczak, zięć i synowie; 13 wnucząt i 15 prawnucząt; oraz sio-sra w Polsce; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: — Franciszek A. Kozera. Telefon: — Yards 7-3388.

(5-8)

Na 150-Lecie Urodzin Tytusa Chałubińskiego

Warszawa (KAI) — Wysta-wę poświęconą dr Tytusowi Chałubińskiemu barwną i cieka-wą, tak jak barwne i cieka-we było życie tego lekarza, społecznika i odkrywcy Tatr — można obejrzeć w Muzeum Historycznym m. st. Warsza-wy. Tytus Chałubiński—przy-jaciół, opiekun i wychowawca "Król" Tatr, badacz, uczony, nauczyciel - uczestnik burzli-wych wydarzeń lat 1861-1863 — oto tytuły poszczególnych działów wystawy ilustrują-

Wszystkim krewnym i znajo-mym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy brat mój, wuj i kuzyn nasz, ś. p.

Józef Nieminski (mąż śp. Stefani)

Członek Tow. Sokół Polski Bratnia Dłoni Grupa 1060 ZNP.; nagłe, pożegnał się z tym świa-tem, opatrzony św. Sakramen-tami, dnia 4go stycznia, 1971 roku, o godzinie 11-jej przed po-łudniem, przeżywszy lat 75. Za-mieszkiwał pnr. 822 N. Wood Street.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 7go stycznia, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 1737 West 18-ia ulica, do kościoła Św. Wojciecha, a stamtąd na cmen-tarz Zmartwychwstania Pań-skiego na parcele familijna.

Na ten smutny obrządek za-praszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Antonina Lempicka, siostra w Polsce; Helena i Józef Lem-picki, siostrzenica i siostrzeniec w Polsce; oraz kuzyni i kuzyn-ki; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: — Kowalski Funeral Home. Telefon: — CA 6-0471.

Wszystkim krewnym i znajo-mym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, syn, brat, zięć i sio-strzeniec nasz, ś. p.

Tadeusz Grabowski (syn śp. Stanisława)

Czł. Tow. Synowie Ziemi Pol-skiej Gr. 1824 Z.N.P., nagłe po-żegnał się z tym światem, opa-trzony św. Sakramentami, dnia 3go stycznia, 1971 roku, o go-dzinie 1:50 po północy, prze-żywszy lat 32.

Pogrzeb odbędzie się w śro-de, dnia 6go stycznia, o godzi-nie 9:30 rano, z zakładu po-grzebowego pnr. 1256-58 West 51-sza ulica, do kościoła Św. Jana Bożego, a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego na parcele familijna.

Na ten smutny obrządek za-praszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Irena (z domu Wicław), żo-na; Barbara i Krystyna, córki; Maria Fiedorek, matka; (Stani-sław (Helena) i Jan (Stanisła-wa) w Polsce) i Marian (Pa-trycja), bracia i bratowie; Ka-zimierz i Leokadia Wicław, teściowie w Polsce; Janina i Stanisław Pilny, Władysława i Stanisław Kwartnik, ciocie i wujowie; oraz kuzyni i kuzyn-ki; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Jan Patka, Telefon BO 8-5257.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza żona mój, matka moja, babcia nasza, siostra i ciocia nasza, ś. p.

Anna R. Porębska

(z domu Szymd) córka śp. Władysława i Katarzyny

była wiceprezesa Polskiej Opieki Społecznej; Członkini Bractwa Niewiast Różańca św.; Tow. M. B. Zwycięskiej; Tow. Opatrzności Teresy od Dzieciątka Jezus; Tow. Gabrieli Zapolskiej Gr. 330 Zw. Polek; Tow. Św. Anny Gr. 2244 ZNP.; Daughters of Isabella Circle 904; i Tow. M. B. Saletyńskiej; po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 4go stycznia, 1971 roku, o godzinie 5:30 rano, w średnim wieku. Zamieszkiwała w dzielnicy Brighton Park.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 7go stycznia, o godzi-nie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 4401 S. Kedzie Ave., do kościoła Św. Pankracego, a stamtąd na cmentarz Zmartwych-wstania Pańskiego na parcele familijna.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Władysław, mąż; Dennis, syn; Alice, synowa; Susan, Timothy i Jennifer, wnuk i wnuczki; Jan, Henryk i Franciszek, bracia; Wanda i Sue, bratowie; oraz bratanki i bratanice; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: — Fortuna Funeral Home. Telefon: — LA 3-7781.

Rezolucja

Wyrokiem Opatrzności Bożej pożegnał się z tym światem, ś. p.

Kazimierz Midowicz

wybitny prawnik, zasłużony działacz społeczny, wzorowy Amery-kanin polskiego pochodzenia, świadomy wartości narodu swego pochodzenia.

Rada Polonii Amerykańskiej, w której Zmarły by wicepreze-sem, utraciła w Nim człowieka oddanego sprawie niesienia pomocy narodowi polskiemu.

Rozumiał potrzeby Polski w okresie wojennym i powojennym. Kierując się uczuciem chrześcijańskiego miłosierdzia stanął do pracy w szeregach Rady Polonii w chwili zorganizowania tej centrali charytatywnego działania Polonii Amerykańskiej i wy-trwał w swojej służbie społecznej dla narodu polskiego i dla polskich ofiar wojny przez cały czas istnienia naszej organizacji.

Człowiek o wysokiej kulturze osobistej, kierujący się umia-nem i rozważa w ocenach i decyzjach, Zmarły zasłużył się dobrze w życiu społecznym jako jednostka wybitnego charakteru i umy-słu, jako człowiek szlachetny i pragnący współdziałać na rzecz dobrej sprawy.

Wkład pracy na rzecz Rady Polonii Amerykańskiej w całym okresie jej istnienia, jakim Zmarły zapisał się na trwałe w historii nie tylko naszej organizacji, ale i całego społeczeństwa, jest trwa-łym pomnikiem życia Zmarłego. Brak Jego światłych rad, brak Jego rzeczowego osądu w oparciu o gruntowną wiedzę prawniczą, będzie szczerze odczuwany przez cały Zarząd i Dyрекcję Rady Polonii.

Przejęci do głębi śmiercią naszego Wiceprezesa, wyrażamy najserdeczniejsze uczucia żałoby oraz przekazujemy tą drogą Mał-żonce, pani Emilii Midowicz i całej Rodzinie wyrazy współczucia.

W imieniu Zarządu i Dyrekcji

RADY POLONII AMERYKAŃSKIEJ

Franciszek X. Świątklik, Prezes

In Memoriam

W piętnastą rocznicę śmierci najdroższego męża mojego, ojca i dziad-ka naszego, S. p.

LUDWIKA OSIKOWICZ

odprawiona zostanie Msza Sw. żałobna w środę, dnia 6-go stycznia, b.r., w kościele Św. Trójcy, o godzinie 8-jej rano, w dolnym kościele.

W piętnastą tak smutną rocznicę Twojego zgonu W sercach naszych odżyły bolesne cierpienia, Ty dziś drogi mężu i ojcie w niebieskiej u Boga tronu, A nam zostały tylko smutne wspomnienia. Wznosimy nasze gorące modły do Boga Najwyższego I prosimy przyjaciół o ciche westchnienie za duszę Jego.

Miejsce Twe w sercach naszych opróżnione I przez nikogo nie może być zastąpione. Tyś zawsze słodko wspomniany, smutno nam bez Ciebie, Lecz mamy nadzieję, da Bóg zobaczymy się w niebie.

Dobry Jezu, a nasz Panie, Daj Mu wieczne spoczywanie, Niech odpoczywa w spokoju wiecznym.

Do licznego współudziału w nabożeństwie zaprasza wszystkich krew-nych, znajomych i przyjaciół:

Karolina, żona, wraz z dziećmi i całą rodziną.

Humor z Zeszytu Szkolnego

Antkowi stoi w głowie Jagusia

Harpagon miał miłosny stosunek do szkatułka.

Po wejściu do lasu mocno w nas uderza jego piękno.

Dochrapał się stopnia generała dzięki miłości swoich żołnierzy.

Termometr zbudowany jest ze szklanej rurki, a w środku jest Celsjusz, który wynalazł podziałkę.

Pan Tadeusz przyjechał do rodzinnej wsi i natknął się na stopkę Zosi.

Zauważył naszyjnik, usiał na krześle i gotów był pochłoniąć go.

Kleopatra włożyła rękę do koszyka ze zmiętymi, a po śmierci przebrała się.

NA ZDJĘCIU: — sierż. Bruce Horn wyjaśnia amerykańskim żołnierzom w Wietnamie zasady niszczeniowego działania min kombinowanych założonych przez komunistów Viet Congu.

**POLSKIE PROGRAMY RADIOWE
W CHICAGO
NADAWANIA
CODZIENNIE**

**"GŁOS POLONII"
WOPA-1490 KC**
Codziennie
od 4:30 po poł.
i od 5:30 wieczorem
W Soboty 4 - 6:30 wiecz.
pp. Mgr. JÓZEF I SŁAWA
MIGALOWIE—Właściciele
p. DIANA MIGALA-CIAK
Kierowniczką

**GODZINA SŁONECZNA
LIDII PUCINSKIEJ**
Stacja WEDC
7 dni w tygodniu
8:30 - 9:30 rano

**"KAWALKADA"
Stacja WOPA**
Codziennie o 1, 3:30 i 6:30
oraz o 8-ej wiecz.
Dr. W. SIKORA
Producent i Właściciel

**ROBERT
LEWANDOWSKI
Stacja WSBG-1240 KC**
Codziennie 7 - 8:30 rano
2 - 3 po poł. w niedziele
ROBERT
LEWANDOWSKI
Właściciel

**"TONY PIENKOWSKI
Show"**
Stacja WTAQ-1300 KC
Codziennie 9:35 - 10:00 rano

**"GODZINA
MIĘDZYNARODOWA"**
Stacja WTAQ-1300 KC
Sobota 6:35 - 7:30 wiecz.
JADWIGA i ANTONI
PIENKOWSCY, Kierownicy

**"POLSKA
W MUZYCE, PIESNI
i SŁOWIE"**
Stacja WOPA
Codziennie od 12 w poł.
do 12:30 po poł.
ADAM GRZEGORZEWSKI
Kierownik i Zarządca

"PORANNY DZWONEK"
Stacja WOPA
Codziennie
od 6:30 do 7:30 rano
Sobota 11 - 11:30 rano
Niedziela 1 - 2 po poł.
MICHAŁ PRZEMYSKI
Kierownik

**POLSKI PROGRAM
W CHICAGO
Nadawany Cztery Razy
w Tygodniu**

**"KŁOPOTY
SIEKIERKOW"**
Stacja WOPA-1490 KC
W Każdy Wtorek, Środę,
Czwartek i Piątek
7-7:30 wiecz.
Kierownik
BRONISŁAW ZIELINSKI
Anonserzy
PELAGIA i BRONISŁAW
MROZOWIE

Jan Brzeski

Jutro Polskich Portów

W latach przed II wojną światową, leżące blisko siebie Gdańsk i Gdynia przy stosunkowo nieznacznych rozmiarach handlu zagranicznego Polski drogą morską, były z natury rzeczy portami uniwersalnymi. Załóżki specjalizacji, związane z zastanymi urzędzeniami w Gdańsku, miały miejsce w drewnie; poza tym oba porty przyjmowały wszystko, co mogły przelać. W związku z odzyskaniem Odry, naturalnej drogi wodnej, łączącej zagłębie węglowe Śląska z morzem, górę wzięła koncepcja specjalizacji: Szczecin nad Odrą miał rozwijać się przede wszystkim jako port węglowy; Gdańsk miał specjalizować się w przeładunkach drewna i innych towarów masowych; zadaniem Gdyni miało być w pierwszym rzędzie przeładunek drobnicy. Koncepcja ta, teoretycznie słuszną, nie uwzględniała jednak dwóch zasadniczych faktów: tempa rozwoju polskiego handlu morskiego, i rysującej się od połowy lat sześćdziesiątych tendencji w zęglu dzie światowej do przechodzenia na statki o wielkim i coraz większym tonażu.

Oba fakty znalazły swe praktyczne odzwierciedlenie w pracy polskich portów: w pięciolatce 1965-1970 przeładowały one o 18 mln ton towarów więcej niż zakładano w planie pięcioletnim, a wszystko wskazuje że w latach 1971-1975 tempo wzrostu przeładunków w portach polskich będzie jeszcze szybsze. Wiąże się to m.in. z pomyślną koniunkturą eksportową dla polskiego węgla. Stworzyło to konieczność powiększenia bazy przeładunkowej i przejścia z załadunku bez pośredniego wagon-sterka, niemożliwego do stosowania przy statkach o wielkim tonażu, wchłaniających po kilkanaście pociągów od razu, na ładunek pośredni z baz specjalistycznych, wyposażonych w wysoko wydajne urządzenia przeładunkowe. Taką bazę stworzono w awanporcie Szczecina — Swinojściu. W najbliższej przyszłości, po zakończeniu prowadzonych obecnie prac pogłębiających w Zatoce Pomorskiej, baza ta będzie mogła obsługiwać statki o nośności do 75 tys. DWT.

W wyniku dokonanych odkryć geologicznych w ekspozycji polskim pojawił się od kilku lat nowy produkt — siarka. Dla jej eksportu wybudowano specjalistyczną bazę przeładunkową w Gdańsku. Może ona przeładować 2 mln ton siarki płynnej. W tymże porcie wybudowano bazę dla przeładunku fosforów dla uruchomionej w Gdańsku fabryki nawozów wieloskładnikowych. W najbliższej przyszłości baza siarkowa w Gdańsku będzie rozbudowaną i będzie mogła przeładowywać 4 mln ton siarki rocznie.

W rozpoczynającym się planie pięcioletnim największą inwestycją będzie budowa nowego rejonu przeładunków

masowych w porcie gdańskim, czyli tzw. portu północnego. O lokalizacji zdecydowała istniejąca tam głęboka miska, sięgająca 20 metrów. W porcie północnym już od roku 1975 zakończone zostaną prace związane z budową dwóch stanowisk dla masowców i zbiorników w ciągu doby 50 tys. ton węgla i wyładować 100 tys. ton ropy. W wyniku dalszej rozbudowy po roku 1975, port północny będzie przeładowywać 30 mln ton ładunków rocznie. Mimo ograniczenia prac pogłębiających uwagi na korzystne warunki naturalne, trzeba jednak będzie wybudować parokilometrowy falochron, no i oczywiście urządzić składowiska i wyposażyć je w odpowiedni wysokosprawy sprzęt przeładunkowy.

Nieależnie od budowy portu północnego, w Gdańsku trwać będzie nadal rozbudowa portu w Swinojściu a więc bazy węglowej, nowej bazy dla surowców nawozowych, przeznaczonych dla zlokalizowanych w sąsiedztwie Swinojściu zakładów produkcji nawozów fosforowych, a także bazy promowej dla dwóch polskich promów, kursujących na trasie Swinojście — Ystad i staniących najdogodniejsze połączenie Europy środkowej ze Szwecją. Wybuduje się tam również stocznię remontową statków morskich.

CZY W ZIMIE, czy w lecie, Dziennik Związkowy poinformuje
Cie zawsze o wszystkim, co dzieje się w świecie.

Uroczyste Obchody 25-Lecia Uniwersytetu Im. M. Kopernika

Toruń (KAI) — Uniwersytet M. Kopernika w Toruniu uroczysto obchodził 25-lecie swego istnienia. Na okoliczność akademii w auli Collegium Maximum licznie zgromadzili się współpracownicy i studenci uniwersytetu, pracownicy nauki, reprezentanci innych wyższych uczelni w województwie i w Kraju, przedstawiciele społeczeństwa, — wśród nich wielu wychowanków uczelni.

Dorobek toruńskiej uczelni i podstawowe zadanie na najbliższą przyszłość omówił rektor UMK prof. dr W. Łukasiewicz. Przypomniał on, że dekret o utworzeniu Uniwersytetu M. Kopernika z 1946 r. wydał niemal tuż po zakończeniu wojny, bo we wrześniu 1945 roku i że już 5 stycznia 1946 r. na UMK zainaugurowano pierwszy rok akademicki.

W okresie czterdziestu lat UMK wydało 10.452 dyplomy ukończenia studiów. Ponad połowa absolwentów znalazła

Polsko-Słowacka Współpraca Pisarzy

Warszawa (KAI) — Przybywający w Polsce dramaturg, członek Prezydium Związku Pisarzy Słowackich — Ladislav Luknar gościł w Domu Literatury, gdzie spotkał się z przedstawicielami warszawskiego środowiska literackiego. Ladislav Luknar jest dyrektorem Słowackiej Agencji Autorskiej i dlatego też przedmiotem spotkania stały się sprawy związane z upowszechnianiem polskiej twórczości literackiej w Słowacji a dzieł słowackiej literatury w Polsce.

Studenci Wracają Do Domów

Członkowie Bratrstwa Phi Kappa Sigma oddziału przy Northwestern University zaczęli w niedzielę opuszczać swój akademik przy 584 Lincoln Street w Evanston. Kierownictwo krajowej organizacji Phi Kappa Sigma Alumni zawiesiło członkostwo wielu studentów z Northwestern oraz nakazało zamknięcie akademika 22-go grudnia. Decyzję powzięto w związku z obojętnością wobec politycznych przekonań studentów, ich niewłaściwe postępowanie oraz ostatnie uświadczanie przestępstwa męskiego akademika w kookucyjny. Przewodniczący lokalnego oddziału organizacji oświadczył: „W dalszym ciągu są oni członkami Bratrstwa. Uważamy ich również za dzentelmenów ale nie za takich jakich byśmy chcieli.”

zatrudnienie w woj. bydgoskim, a większość pozostałych w województwach sąsiednich. Wkład UMK do gospodarki i kultury wyraża się także przeprowadzeniem 560 przeładunków doktorskich i 109 habilitacji, przeszło 7 tys. ogłoszonych drukiem prac naukowych i popularno-naukowych, kontaktami z 526 instytucjami naukowymi w kraju i zagranicą. Toruńscy naukowcy rozwijają owocną współpracę z przemysłem na Kujawach i Pomorzu.

Uczelnia toruńska, przygotowująca się do pięćsetnej rocznicy urodzin swego patrona, znajduje się w rozbudowie. W Toruniu powstaje miasteczko uniwersyteckie, wyposażone w nowoczesne obiekty dydaktyczne, domy akademickie itp.

W wyniku rozbudowy liczba studiujących na UMK — wrośnie w ciągu najbliższych dziesięciu lat z 5 tys. osób obecnie do ponad 11,5 tysiąca.

Jacek Wołowski

Trochę o Stołeczności

Gdy po śmierci Stanisława i Janusza, książąt mazowieckich, Warszawa wraz z całym księstwem włączona została do Korony, była ona wówczas niewielkim, dobrze zorganizowanym miastem utrzymującym żywe kontakty handlowe z Gdańskiem i posiadającym liczne powiązania z Litwą, gdyż matką ostatnich książąt była Anna z domu Radziwiłłówna.

Jak można przypuszczać, nie rościła sobie wówczas Warszawa pretensji, aby w Królestwie, do którego dopiero została przyłączona, odgrywać jakąś dominującą rolę, lecz troszczyła się raczej, aby nie utracić przywilejów zdobytych w okresie, gdy była stolicą samodzielnego księstwa.

„Wielki świat” jej nie nęcił, szczególnie po pierwszym Sejmie Walnym, który w 1529 roku w mieście się odbył i nie-mało szkód Warszawie przyczynił, bo szlachta rozlokowana w prywatnych gospodach zachowywała się jakby była w podbitym kraju i mało co miasta z dymem nie pusiła.

Więc nie ambicje mieszkańców Warszawy, lecz jej położenie geograficzne i względy polityczne sprawiły, że poczynając od Zygmunta Augusta, Warszawa stała się siedzibą królewską. Kazimierz Konarski zwraca uwagę, iż fakt ten, jak i uchwała Sejmu, który obradując w Lublinie w 1569 r. postanowił, iż sejm walne odbywać się będą oddal w Warszawie, spowodowane zostały tym, iż przy zawieraniu Unii z Litwą, Warszawa była jedynym miastem, do którego ze względów prestiżowych postawili litwacy skłonni by byli przyjeżdżać. Dodać by do tego jeszcze można, że stworzenie w Warszawie siedziby królewskiej, kładło skuteczną tamę tendencjom separatystycznym, w XVI w., jeszcze na Mazowszu dość żywym. Więć choć nie formalnie, ale faktycznie została Warszawa miastem rezydencyjnym już za Zygmunta Augusta. Formalnie nastąpiło to po pożarze zamku krakowskiego w 1596 r. za panowania Zygmunta III Wazy.

Historycy uważają tę datę za początek „stołeczności” Warszawy. Mówiąc nawiasem, wcale to nie jest takie proste. Co prawda począwszy od 1596 r. Warszawa stała się oficjalną siedzibą królów, lecz bynajmniej nie stała się na co dzień — jak przystało stolicy — ośrodkiem dyspozycji administracyjnej i politycznej kraju. Skarb koronny pozostał w Krakowie i stamtąd był dysponowany, skarb „kwarciany”, z którego opłacano wojsko, po dawnemu znajdował się w Rawie, najwyższe organy sądowe zbierały się bądź w Lublinie, bądź w Piotrkowie itd.

Co prawda Zygmunt III chciał, aby Warszawa była nie tylko miastem rezydencyjnym, ale i stolicą państwa i w 1598 r. wydał i podpisał akt przenoszący stolicę z Krakowa do Warszawy, lecz akt ten — gdy król wojował z Karolem Sudebańskim — wciągnięty został do „volumina legum” w formie niekształtnej, nie kontrasygowany przez kancelarię i nie opatrzonej wielką pieczęcią, a więc jako dokument nie posiadający mocy prawnej.

Choć więc Warszawa była istotnie stolicą Polski, do początków XIX nie figuruje jako stolica w urzędowych dokumentach. Pierwszy raz bodaj nazwana została „miastem stołecznym” w dekreście księcia warszawskiego Fryderyka Augusta z 9 stycznia 1809 r., dotyczącym zwolnienia sejmów.

Nie przeszkadzało to w niczym temu, że w Warszawie odbywały się nie tylko sejmy walne, ale i sejmy elekcyjne. Skoro już o tych ostatnich mowa, warto wspomnieć, że w czasie jednego z nich, mianowicie przy wyborze Michała Korybuta (za którym jak wiemy z „Pana Wołodyjowskiego” tak gorąco miał agitować imię pan Zagłoba) pijana szlachta wzniciła w mieście pożar, który strawił prawie cały rynek i sąsiadujące uliczki, a wśród płonących domów z wrzaskiem przewalony tłum przybyłych na elekcję, uniemożliwiając jakąkolwiek walkę z ogniem. Opisał to we wstrząsający sposób Wespazjan Kochowski w „Klimakterach”.

Stworzenie z Warszawy stałej siedziby królewskiej i osób z dworem związanych, początkowo tylko w niewielkim stopniu przyczyniło się do rozbudowy i wzbogacenia

się miasta. Co prawda dostojnicy dworscy i magnaci, zjeżdżający na sejmy, nie mogąc już pomieścić się na kwatery w mieszczańskich domach na przedmieściach dwory i pałacyki, lecz władze miejskie niewielką z tego miały korzyść. Dla przykładu warto podać, że np. w 1635 r. cały budżet miejski wynosił 12,500 złp, gdy np. król Władysław IV tylko u Wojciecha Jarzębskiego zadłużony był na 16,070 złp.

Nie znaczy to oczywiście, by poszczególni mieszczańscy warszawscy nie bogacili się. Owszem, dochodzili do fortun, lecz dzięki handlowi z Gdańskiem czy krajami zamorskimi, a nie z dworem czy magnaterią. Mieszczaństwo i dwór to były dwa światy żyjące obok siebie. Ten stan rzeczy spowodował zapewne, że w czasie najazdu szwedzkiego, gdy król opuścił Warszawę, zostawiając w niej niewielki garnizon, miasto poddało się bez większych skrępowań, licząc, że w ten sposób uniknie zniszczeń. Wiemy, że nie uniknęło ani kontrybucji, ani zniszczeń. Trochę lepiej wyszła Warszawa w czasie okupacji szwedzkiej w pierwszych latach XVIII w., choć też nie obyło się bez dotkliwych kontrybucji i pokaźnych zniszczeń.

Ośrodkiem myśli politycznej stała się Warszawa dopiero w latach Sejmu Czteroletniego i począwszy od tego czasu, przez cały wiek XIX była źródłem inspiracji politycznej dla całego podziemia już wówczas kraju. Właśnie w owym okresie, jakże niesprzyjającym, stała się w pełnym tego słowa znaczeniu stolicą nie istniejącej już na mapach Europy Polski.

(Życie Warszawy)

Portrety Pięknych Polek

Łódź (KAI) — Łódzkie Muzeum Sztuki po raz pierwszy w Polsce urządza ekspozycję zatytułowaną „Portret młodej kobiety w malarstwie polskim XIX wieku.” Wystawa jest plonem wielomiesięcznych poszukiwań pracowników łódzkiej placówki w muzeach całego kraju. W rezultacie wybrano 71 portretów będących dziełem około 50 sławnych mistrzów oraz mniej znanych, którzy jednak w twórczości portretowej, a czasem tylko w jednym kameralnym studium modelki, osiągnęli prawdziwą głębię obserwacji. Wśród eksponowanych wizerunków są portrety sławnych aktorek: Heleny Modrzejewskiej i Antoniny Hoffman. Są też portrety kobiet mniej znanych, ale reprezentujących sławne rody, m. in. Karoliny Towiańskiej i Maryny Raczyńskiej. Liczną grupę stanowią wizerunki anonimowych postaci oraz kobiet bliskich głośnym malarzom. I tak np. poznajemy żony Jana Matejki, Edwarda Okunia, siostrę Maurycego Gottlieba i narzeczoną Jacka Malczewskiego.

★ DOMY

3 MIESZKANIOWY murowany, 2x6, 1x4, w Gage Parku. 388-1706

★ POSIADŁOŚCI POZAMIEJSKIE

**DUCK HUNTERS
ATTENTION
ILL HEALTH — MUST SELL**
Private hunting spot in Indiana. 18½ acres on Kankakee River. \$40,000 — Contract possible. Will divide.
219-987-3976

★ MILWAUKEE, WIS.

★ PRACA

**SALES
Reliable Man or Woman**
Opportunity \$12,000 - \$14,000 1st year. Car helpful. Advancement potential.
Dial 547-6172, 8 a.m. - 5 p.m.
786-6195, 7-9 p.m.

**SALES
FULL OR PART TIME.**
Car necessary; evenings and Saturdays; salary and commission.
462-6600 — Mr. Rose
Lifetime — 9600 W. Flag Milwaukee, Wisc.

★ KONTRAKTORZY

Oczyszczenie Bojlera i Paleniska (Furnace) za \$7.50

Tażeż Reparatce Urządzeń do Ogrzewania
Robota Gwarantowana — 24 Godzinna Obsługa
METROPOLITAN HEATING CO.
MA 6-0634 lub 889-4448

★ PRACA

BEEF FABRICATION

Are you tired of big city living and all its problems? — PACKERLAND PACKING COMPANY of Green Bay, Wisconsin, needs Beef Fabricators to staff a new department. We are in special need of fabricators with supervisory ability and who are able to teach others.

Green Bay is located in the center of excellent hunting, fishing and other outdoor activities. Raise your family in a fine city with plenty of clean air and wide-open spaces.

Send your application now to

**PACKERLAND
PACKING CO., INC.**
Box 1184
Green Bay, Wisconsin 54305

Packerland Packing is an equal opportunity employer.

MEN AND WOMEN PART TIME

\$50 per week salary.
3 hours per evening.
No experience. Pleasant work. Must speak English and Polish. No appearing.
Car necessary.
Apply 1:30 or 7:30 P.M.
3600 W. Fullerton
YMCA Bldg. — Suite 202

★ PRACA ŻENSKA

Pokojówka do Hotelu

Na pełen lub część dnia.
Najwyższa zapłata.
Dobre warunki pracy.
Nie potrzeba doświadczenia.
MILSHIRE HOTEL
2525 N. Milwaukee Ave.

GENERAL FACTORY

ASSEMBLY OF SMALL
ELECTRONIC PARTS
**PALMER INDUSTRIES,
Ltd.**
2600 W. Fletcher
588-7791

POTRZEBNA pomoc do kuchni — 252-4128 telefonować po 4ej.

★ PRACA MĘSKA

Needed At Once!

General Maintenance Man
At Religious Institution
Good pay. Pleasant working conditions. Days.
Call: 743-5434
Evenings call: RO 4-6347

BRISKET BONER

Musi być doświadczeni.
Unijne stawki —
dzienne raty.
Zgłoszenia oświadczyć

Silver Skillet Food Products

7500 N. St. Louis Ave.
Skokie, Ill.

Pytać o A.D. EMHRY

An Equal Opportunity Employer

Emergency Department Physician
M.D. or D.O. Penn. reg. Modern JCAH acc. hospital in progress of merger and expansion to 276 beds, 4th physician needed to round out current staff of 3 to cover around clock. Exe. financial and fringe benefits. For Personal Interview—write or call ADM.
LEWISTOWN HOSPITAL
Lewistown, Pennsylvania 17044

★ Pomoc Domowa

POTRZEBNA starsza kobieta, która chciałaby zamieszkać i opiekować się starszą. Lekkie gospodarstwo domowe, zakupy. Mieszkanie, utrzymanie, zapłata. Pisać: Mrs. George Keller, 444 Bonnie Brae, Itasca, Illinois 60143.

Dependable Woman

Wanted
General housekeeping, some child care. 5 year old boy. 5 day week, steady. 10 a.m. til 6 p.m. Top salary, paid vacation. Must speak some English. References.
Near North — 549-0511

HOUSEKEEPERS

MATURE WOMEN.
Live-in or go.
Scottish Home
447-5092

★ AUTA

'68 PONTIAC - - 775-6923

Sell Your Car By Phone

Any year or model.
7 days a week, 9-9

California Buyers

TOP CASH PAID

456-7215 or 452-9146

★ Elektryczne Roboty

ELEKTRYK, wszelkie roboty elektryczne wykonuje dobrze i tanio. Robota gwarantowana. Porady i obliczenia darmo. HU 9-7291.

★ KONTRAKTORZY

Zróbcie Raz — A Dobrze!
Roboty cieślarskie, obicia, dachy, fugowanie, kanalizacja, cementowanie, podpory, malowanie, rynnę. KOMPLETNE PRZEROBKI!
Reparacje, wewnątrz i zewnątrz. Od kominiarstwa do piwnicy!
489-5000

Chicago Medical Society w Walce o Czyste Powietrze

Członkowie Chicago Medical Society — wzywają do wzmocnienia wysiłków zmierzających do stworzenia skoordynowanego programu z udziałem rządu w zwalczaniu "air pollution".

Ponieważ największy procent zanieczyszczenia powietrza jest spowodowany przez samochody, zarówno osobowe jak i ciężarowe, sugeruje się rozbudowę i udoskonalenie taboru środków komunikacji miejskiej celem zachęcenia mieszkańców do zostawienia własnych aut w domu i do korzystania z metra i autobusów.

Dane statystyczne, twierdzi Medical Society, głoszą przy tym, iż na pięć samochodów osobowych w czterech znajdujących się tylko kierowcy, którzy jadą samotnie. Nie więc dziwnego, że niemalże największa koncentracja skażonego spalinami powietrza znajduje się

nad autostradami i szosami, szczególnie w godzinach największego nasilenia. W niektóre zaś dni, przy sprzyjającej temu pogodzie, stopień zanieczyszczenia powietrza osiąga poziom, który jest wręcz niebezpieczny dla zdrowia ludzkiego.

Dr Edward Piszczek, przewodniczący komitetu ds. Ogólnego Zdrowia twierdzi, — iż oczyszczenie powietrza wzdłuż i ponad naszymi drogami jest niemożliwe bez uprzedniej redukcji ilości poruszających się pojazdów. — "Jedynie bezpieczna i szybka komunikacja miejska może dać tutaj rozsądne rozwiązanie" dodał.

Chicago Medical Society wezwało stanową Izbę Handlową oraz Chicagowskie Stowarzyszenie Handlowe do poparcia szerokiej akcji walczenia o czyste powietrze.

9 Osób Zmarło Przy Usuwaniu Śniegu w Chicago

Śnieżnica, — jaka przeszła przez rejon Chicago w niedzielę po południu i w ciągu nocy, spowodowała nie tylko zamknięcie w poniedziałek szkół parafialnych i podmiejskich, ale stała się przyczyną zgonu dziewięciu osób przy usuwaniu śniegu.

Pierwszą ofiarą usuwania śniegu był 52-letni Alfred Kownow, który zasnął odgarniając śnieg przed swym domem pnr 5627 o. Neva Ave.

W czasie odgarniania śniegu zmarli również 60-letni — Jack DePuy z pnr 4526 West 88-ma ulica, Hometown; oraz 57-letnia Mary Prado z pnr 2408 Lathrop ul., North Riverside. Zasnęli również i zmarli potem w szpitalu Resurrection 62-letni Anthony Steiber, z pnr 4429 N. Ottawa Ave. w Norridge. Doznał on śmiertelnego ataku serca uprzając śnieg z przed swego domu.

Zmarł również po usuwaniu śniegu 47-letni James Grove z pnr 2409 Mayfair Avenue, Westchester, który zasnął przy kierownicy po dojechaniu do ośrodka sklepowego. Na krótko przedtem oczyścił on swe auto ze śniegu. Śmierć stwierdzona została w szpitalu La Grange Community.

Trzech dalszych mężczyzn na zachodnim przedmieściu uznano za zmarłych, po przywiezieniu ich do szpitala w Elmhurst, w odstępie kilku godzin, w niedzielę wieczorem, po usuwaniu śniegu przed ich domami. Byli to: 84-letni John Scagnola z pnr 1543 Link Ave., Berkeley; 69-letni Paul West z pnr 506 S. Yale Ave., Villa Park i Chris-

topher Papsch z pnr 600 Wolf Road, Hillside.

Na przedmieściu południowym, w Evergreen Park — zmarł nagle na atak serca 51-letni Joseph Walsh z pnr 8912 S. Sacramento Ave., wkrótce po odgarnianiu śniegu.

Wymienione liczne wypadki śmierci zmusiły Chicagowską Radę Zdrowia — do powzięcia ostrych środków dla osób w średnim wieku, którzy uparcie zabierają się do usuwania śniegu z przed swoich domów lub oczyszczania ze śniegu swych aut.

Przedstawiciele Rady Zdrowia przestrzegają przed zbyt dużym zmęczeniem się pracą, szczególnie jeśli ktoś nie przechodził w ostatnim czasie przeglądu lekarskiego. Jeśli tylko ktoś czuje, iż zaczyna mu braknąć oddechu, winien natychmiast zaprzestać pracy. Należy również być uważnym, kiedy się idzie lub biegnie przeciw wiatrowi.

Kradzież 39,000 Funtów Mięsa

Przyręczenia na kołach zawierająca ładunek 39,000 funtów mięsa wołowego została skradzioną w niedzielę z rampy załadunkowej firmy Hudson Transport Co, pnr 3945 W. 5-a avenue. Ładunek mięsa przedstawiał wartość \$24,000.

Policja przypuszcza, iż złodzieje użyli swego własnego auta ciężarowego do zabrania przyczepki.

Okradli Garaż Przy Domu Apartamentowym

Wozny podziemnego garażu na auto przy domu apartamentowym pnr 3740 N. Lake Shore dr, 35-letni Turner Morehead został w niedzielę obrabowany z 10-u dolarów i zamknięty potem przez dwóch bandytów w bagażniku jednego z aut. Bandyci przestraszyli również całe biuro w garażu, a potem po dołączeniu do nich trzeciego osobnika zabrali z garażu dwa auta.

ELVIS JAKO DRUŻBA — Znany aktor i piosenkarz Elvis Presley w życiu prywatnym wystąpił niedawno w roli drużby na ślubie jednego ze swoich strażników osobistych. Na zdjęciu Elvis opuszcza salę sądu gdzie odbyła się uroczystość. Swym ekstrawaganckim wyglądem przypomina Elvsa sprzed 10-ciu lat, u początków swojej kariery, kiedy wybuchł szalony rock and roll.

PROCES "TATE-LABIANCA" — dobiega końca. Na zdjęciu: współoskarżone swego "mistrza" Charles'a Mansona, Patricia Krenwinkel (po lewej) Leslie Van Houton (w środku) oraz Susan Atkins w drodze na salę rozpraw, z której zostały poprzednio usunięte na polecenie sędziego ze względu na niewłaściwe zachowanie.

Dalsze Poszukiwania Ujawniły Nowe \$700,000 Po Zgonie Powella

Stanowy prokurator generalny William J. Scott oświadczył w poniedziałek, iż jego agenci odkryli nowy "skarbiec" wynoszący \$700,000 w gotówce i obligacjach i papierach wartościowych zdolnych do spieniężenia a należących do zmarłego sekretarza stanu Paul Powella. Nowo odkryty "skarby" wraz z poprzednim odkryciem w gotówce około \$800,000 obejmuje całość dotychczas ujawnionych pieniędzy z przeszło półtora miliona dol. i wzbudził pogłoski w stolicy stanu o możliwości skandalu przypominającego sprawę Hodge'a w 1956 roku.

W wywiadzie prasowym, — jaki został zwołany po ujawnieniu następnego "skarbu" i po tajnej konferencji, która trwała przez okres ponad dwóch godzin, Scott i Gub. Ogilvie oznajmili, iż wszczęte zostaje śledztwo dla zapewnienia znalezienia wszystkich możliwych funduszy czy dalszych skarbców po zgonie Sekretarza stanu i w celu stwierdzenia, skąd fundusze te pochodzą i czy podlegały one opodatkowaniu.

Na żądanie Scotta, Gubernator Ogilvie zarządził, iż Stanowe Biuro Śledcze ma współdziałać z biurem prokuratora Scotta w szczegółowym sprawdzeniu majątku pozostawionego przez Powella. — Scott oświadczył przedstawicielom prasy, iż jego agenci znaleźli ponad \$700,000 w gotówce, certyfikatach depozytowych i papierach wartościowych w banku Edwardsville przyczem Scott nie ujawnił dokładnie, gdzie następny ten skarbiec odkryto i kiedy.

Jednakże John S. Rendleman, wykonawca spadku po zgonie Powella oświadczył, iż odkrycie ogłoszone przez Scotta odnosi się do akcji, terminowych certyfikatów i możliwej gotówki z pozostałości majątkowej Powella.

Spadek Bezrobocia i Inflacji

(ciąg dalszy ze str. 1-ej)

siącu przedstawiony Kongresowi do uchwalenia, nie będzie zrównoważony, bo być nie może bez podwyższenia głównych podatków. Ale prezydent zdecydował, że nie będzie żadnego nowego programu podatkowego, określając deficytowy budżet jako "pozytywny krok potrzebny do wzmocnienia więcej pieniędzy w zastępy ekonomii".

Prezydent wykluczył wszelkie próby reformy podatkowej, ponieważ planuje dać Komitetowi ekonomicznemu Kongresu, a szczególnie Komitetowi Środków i Sposobów "pełny obraz reformy opieki społecznej, podziału dochodów federalnych i nowego zwiększonego programu opieki zdrowotnej, który przyczyni się do utrzymania Unii, jakie wygłosił na otwarcie 92 Kongresu w dniu 22 stycznia.

Prezydent przedstawił jako swe "wielkie rozczarowanie" niepowodzenie jego projektu reformy opieki społecznej, jaki wniósł do Senatu, po uchwaleniu tego projektu już w Izbie Reprezentantów, która już uchwalała gwarancję minimalnego dochodu rocznego na \$1,600 dla 4-osobowej rodziny.

Zmierzamy do takiego programu opieki społecznej, żeby każda rodzina w Ameryce, a szczególnie rodzina z dziećmi, miała zapewniony minimalny dochód roczny — powiedział Prezydent.

Udany Eksperyment

Surowe przepisy dla pijanych kierowców miały jednak wyraźnie dodatni wpływ na statystykę wypadków drogowych w okresie świątecznych ferii. W całym okresie 18-dniowym w Chicago i pow. Cook zanotowano dwa wypadki śmiertelne w wyniku kolizji samochodowych. W tym samym okresie w roku ubiegłym zginęło 13 osób.

W całym kraju zanotowano 420 śmiertelnych wypadków. W powiecie miało miejsce 1-585 wypadków w porównaniu z 2,417 wypadkami w roku 1969. Departament Policji Miejskiej oświadczył, iż główną przyczyną powinno przypisać się siedmiu Sąd Drogowy, Raymondowi K. Berg.

Sędzia Berg był autorem zastrzeżonych przepisów drogowych na okres świąt (w sumie 18 dni). W tym czasie pijani kierowcy byli karani mandatem karnym, utratą prawa jazdy na jeden rok oraz automatycznie o trzymywały karę 7-10 dni więzienia.

W mieście oraz w okolicznych przedmieściach powiatu Cook aresztowano 150 kierowców, którzy zasiedli za kierownicą w stanie nietrzeźwym. W ubiegłym roku liczba ta wynosiła 207.

Złoty Kolczyk — Do Odebrania

Sekretarka zarządcy pism związkowych, pani Lillian Kawa znalazła w poniedziałek złoty kolczyk w sklepie Wieboldta. Kolczyk ten jest używany do przebijania uszu. Można go odebrać, zgłaszając się osobiście do pani L. Kawa, w biurze Dziennika Związkowego.

O Zwiększenie Biura Publicznej Pomocy

George W. Dunne, przewodniczący rady powiatowej oświadczył, iż przypuszczalnie już w tym tygodniu odbędzie on konferencję z gub. Ogilvie w celu uzyskania zezwolenia na przyjęcie 1,000 pracowników więcej do powiatowego departamentu pomocy publicznej.

Dunne ogłosił również, iż ma on zamiar mianować Johna H. Stroger Jr., niedawno wybranego do rady powiatowej, przewodniczącym komitetu pomocy publicznej w radzie. Stroger jest demokratą i adwokatem w Chicago.

1,000 dodatkowych pracowników, — jak mówił Dunne, — stało się w obecnych czasach konieczne ze względu na to, iż obecny sztab departamentu jest przeładowany pracą w wyniku rosnącej stale liczby spraw o przyznanie pomocy publicznej.

Dzisiaj i Jutro Zimno

Dzisiaj wieczorem spodziewany jest dalszy spadek temperatury do zera stopni. Ocieplenia nie przewiduje się przy tym w dniu jutrzejszym. Stacja Meteorologiczna National Weather Forecast przewiduje spadnięcie słupka rtęci poniżej zera do około -5-10 stopni. Jest to najniższa temperatura jaką się obecnie przewiduje. Zapowiada się także zimne wiatry, wiejące z prędkością do 20-tu mil na godzinę.

Przyczyną oziębienia jest pojawienie się w rejonie Chicago fali arktycznego powietrza.

Wykładowcy z "Junior College" Rozpoczęli Strajk

Wczoraj wykładowcy kolegielni (junior colleges) znaczną większością głosów postanowili dzisiaj rano rozpocząć strajk w związku z brakiem porozumienia między Zarządem Szkolnictwa (Board of Education) a związkami zawodowym, nauczycieli. Negocjacje na temat warunków pracy według nowego kontraktu nie dały dotychczas żadnych rezultatów. Po dwugodzinnej debacie wczoraj w Pick-Congress Hotel członkowie Cook County College Teachers Union, związek ten reprezentuje ok. 80 procent kolegielnych wykładowców w Chicago, postanowili rozpocząć strajk. Za natychmiastowym strajkiem opowiedziało się 444 osób, natomiast przeciw tylko 73. Odrzucono również propozycję odłożenia strajku do poniedziałku przyszłego tygodnia. Kontrakt o pracę wygaś w czwartek ubiegłego tygodnia.

Przewodniczącą związku zawodowego nauczycieli (CCCTU) Norman G. Swenson oznajmił, iż we wtorek (czyli dzisiaj) rozpocznie się strajk o godzinie 7-ej rano. Swenson dodał, iż nauczyciele mogą kontynuować strajk przez miesiąc czy nawet dwa.

Wcześniej we wtorek dr John W. Taylor, przewodniczący Zarządu Szkolnictwa

nie zgodził się na propozycję Swensona, który chciał wygłosić przemówienie do członków Zarządu. Taylor oświadczył, iż Swenson powinien przedstawić swoje propozycje i wnioski podczas negocjacji. Swenson z kolei oznajmił, iż związek zawodowy nie powróci do stołu negocjacyjnego dopóki Zarząd nie wykaże "pozytywnego stosunku" do żądań związku.

Reprezentujący Zarząd Szkolnictwa w czasie rozmów Oscar E. Shabat, kanclerz szkolnictwa, odmówił prowadzenia rozmów z przedstawicielstwem nauczycieli. Wykładowcy tzw. "junior colleges" oraz nauczyciele miejskich szkół nieparafialnych (public schools) domagają się podwyżki płac o 20 proc., przy czym podwyżka rozłożona była na 2 lata. Shabat stanowczo stwierdził, iż kolegia nie stać na to.

Wykładowcy kolegielni "junior" rozpoczęli strajk. Nauczyciele szkół nieparafialnych, podstawowych i średnich, nie przerywają pracy. Mają oni nadzieję, iż przed zatwierdzeniem budżetu Zarządu Szkolnictwa na rok 1971, co ma nastąpić dnia 13go stycznia, podczas zebrania członków Rady Miejskiej, uda im się osiągnąć drogą negocjacji odpowiednie warunki pracy w kontrakcie.

Finisz Starej Legislatury Illinois; Czy Zostaną Podwyższone Płace?

Dzisiaj po raz ostatni o godzinie 11:30 zbierze się 76 Zgromadzenie Ogólne, które członkowie będą obradować nad wnioskiem podwyższenia poborów członków stanowej Legislatury z \$12,000 do \$17,500. Jutro w południe swą pierwszą sesję rozpocznie 77 Ogólne Zgromadzenie. Gub. Richard B. Ogilvie będzie starał się wygłosić 16-minutowe przemówienie do członków nowego Zgromadzenia jeżeli zostanie ono zorganizowane na czas. Fred Bird, pracownik gubernatora w sprawach publikacji, oznajmił, iż najprawdopodobniej przemówienie Ogilviego będzie transmitowane przez radio, między godziną 1-szą i 2-gą po południu.

Sekretarz stanu Illinois, John Lewis, który zwoła jutro nowe Zgromadzenie, oświadczył, iż nawet jeżeli dyskusja na temat podwyżki nie zostanie rozwiązana, Zgromadzenie nr. 76 zostanie zamknięte i przejdzie już do historii. Za podwyżką opowiadają się powtórnie wybrani członkowie Izby Reprezentantów, natomiast przeciwni są ci, którzy nie zostali wybrani do Izby.

W Senacie Illinois przywódca większości republikanów W. Russel Arrington (R-Evanston) stara się ze wszystkich sił zapewnić wystarczające poparcie wnioskowi o podwyżkę. Wkrótce Arrington będzie przewodził senackiej mniejszości ponieważ skład nowego senatu republikanów w stosunku do demokratów będzie miał 29:29, przy czym administracyjnym przywódcą Senatu jest wicegubernator Paul Simon, który jest demokratą. Simon będzie mógł głosować

tylko w sprawach czysto organizacyjnych dotyczących jedynego wewnętrznego struktury Senatu. Nie może on brać udziału w głosowaniu za, czy przeciw proponowanej ustawie stanowej.

Jeżeli w czasie ostatnich 30 minut zarówno Senat jak i Izba Reprezentantów zatwierdzą dzisiaj podwyżkę poborów dla członków stanowej Legislatury, tj. dla członków Izby i Senatu, będzie to największa podwyżka poborów legislatorów w historii stanu Illinois. Ponadto pobory naszych senatorów i członków Izby będą najwyższe w kraju po zarobkach Legislatury Stanowej w Kalifornii.

Gubernator Ogilvie wyraził powątpiewanie co do możliwości zatwierdzenia podobnego wniosku w ciągu 30 minut. Oświadczył on, iż kilku zaletwie oponentów może zabrać tyle czasu żeby uniemożliwić "przejsię" wnioskowi.

Odsłonięcie Pomnika Policjanta

Dzisiaj o godzinie 11:30 przed południem nastąpi odsłonięcie odbudowanego pomnika policjanta na Haymarket Square. Pomnik ten padał ofiarą już dwukrotnym zamachom bombowym w ostatnim okresie półtorarocznym. Koszt odbudowy zmniejszonego z około pomnika, raz 6 października 1969 roku, a drugi raz 5 października 1970 roku wyniósł sumę \$8,000. Po dedykacji, policja będzie pełnić służbę ochronną przy pomniku na zasadach 24-godzinnej służby. Pomnik odtworzył znany rzeźbiarz Mario Spampinato.

Mrozy i Śniegi w Europie

Londyn (DP) — Opady śnieżne i mrozy, które w ostatnich dniach nawiedziły całą Europę spowodowały chaos komunikacyjny. Śnieg zasypał drogi i lotniska, w niektórych portach powstały trudności przeładunkowe.

Jak twierdzą meteorolodzy obecna zima jest najcięższa od 1962 r.; w wielu krajach tak fatalna pogoda nie była notowana od kilkunastu lat. Np. na Bosta Brava w Hiszpanii i w Genui spadł pierwszy od 15 lat śnieg.

Większość obszarów Francji została pokryta śniegiem. Nawet w krajach, gdzie mieszkańcy przyzwyczajeni są do śniegu i zimna obecne warunki

ki atmosferyczne spowodowały niezwykle trudności. Kilkaś osób we Francji i we Włoszech zmarło z zimy.

Na głównej linii kolejowej z Paryża do Marsylii powstały ok. 5-metrowe zasy, które na kilkanaście godzin wstrzymały ruch kolejowy między stolicą a południem Francji. W Szwajcarii zasy śnieżne zamknęły 14 przełęczy przez Alpy m. in. Simplon, przełęcz św. Gotarda i św. Bernarda.

Jednocześnie z ośrodków narciarskich w Szwajcarii, Włoszech i Francji donoszą o doskonałych warunkach dla sportów zimowych. Tylko w Austrii nagłe ocieplenie spowodowało częściową odwilż.

ORZEŁ i TARTAN

Oto prawdziwa i wstrząsająca opowieść z czasów brutalnego napadu Niemców na Polskę w roku 1939. Powieść ta zacierpieta została ze źródeł historycznych kampanii polskiej z pamiętników uczestników walk i wydarzeń oraz z dokumentów wojskowych.

Autorem tej nadzwyczaj interesującej powieści jest Jerzy Pomian który ze znajomości rzeczy i bez naciągania faktów opisuje najpierw działalność szpiegowska i dywersyjną Niemców zamieszkanych w Polsce następnie szalenie bolesne walki z nieprzyjacielem nad Brdą, Wisłą i Bzurą, diabelsko podstępne prowadzenie przez Niemców wojny wreszcie masowe mordy ludności cywilnej i wywożenie jej do Niemiec.

Książka ta w ładnej, mocnej oprawie płóciennej kosztuje wraz z przesyłką

\$2.50

Zamówienia wraz z należnościami nadsyłać należy:

DZIENNIK ZWĄZKOWY

1201 Milwaukee Ave.
CHICAGO, ILLINOIS 60622

C.O.D. nie wysyłamy